

Begroting 2019 Stroomopwaarts MVS en meerjarenraming 2020-2022

SAMEN ZORGEN DAT HET WERKT!

Stroomopwaarts^{MVS}

Vastgesteld in het AB van 11 juli 2018

Inhoudsopgave

1	<i>Voorwoord en leeswijzer</i>	3
2	<i>Algemene Beleidsdoelstellingen</i>	4
3	<i>Hoofdambities 2019</i>	6
4	<i>Stroomopwaarts in beeld</i>	7
5	<i>Programmaplan</i>	9
5.1	Programma Intake en Preventie	9
5.2	Programma Inkomensondersteuning	12
5.3	Programma Werken	14
5.4	Programma Participeren	17
5.5	Programma Werkleerbedrijf	19
5.6	Algemene dekkingsmiddelen	21
5.7	Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	21
6	<i>Bijdrage gemeenten</i>	22
7	<i>Paragrafen</i>	24
7.1	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
7.2	Paragraaf Financiering	31
7.3	Paragraaf Bedrijfsvoering	33
7.4	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	34
8	<i>Financiële begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022</i>	35
8.1	Overzicht van baten en lasten 2019 per programma	35
8.2	Balans 2019	36
8.3	Meerjarenraming 2020-2022	37
8.4	Meerjarige balans 2020-2022	38
8.5	Incidentele baten en lasten	39
8.6	Reserves en voorzieningen	40
8.7	EMU-saldo	42
9	<i>Bijlagen</i>	43
9.1	Ontwikkelingen doelgroepen	43
9.2	Ontwikkeling uitkeringsgerechtigden 2019	44
9.3	Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld	46
9.4	Baten en lasten per programma, per economische categorie	48
9.5	Begrippenlijst	50

1 Voorwoord en leeswijzer

Geachte leden van de raden van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam,

Bij deze bieden wij u de begroting 2019 aan van het participatiebedrijf Stroomopwaarts MVS. Hiermee wordt inzicht geboden in hoe wij invulling geven aan de opdracht die u aan Stroomopwaarts heeft verstrekt, de ambities van Stroomopwaarts en de middelen die wij nodig hebben om onze ambities te halen.

De Begroting is opgesteld op basis van de door het DB vastgestelde Begrotingsrichtlijnen 2019.

In hoofdstuk 2 zijn onze algemene beleidsdoelstellingen geformuleerd. In hoofdstuk 3 zijn onze hoofdambitie en aanpak voor 2019 aangegeven. In het programmaplan zijn deze nader specifiek uitgewerkt.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts MVS

de secretaris

de voorzitter

Mevrouw D.J.N.M. Curfs MBA

de heer S.B. Kuiper

Stroomopwaarts is verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal taken en bevoegdheden van de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam binnen het sociaal domein. Het gaat om de taken op het gebied van de Participatiewet, de wetten inkomensvoorziening, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de Wet kinderopvang.

2 Algemene Beleidsdoelstellingen

De opgave voor 2019 en verder

Algemeen

De opgave onze inwoners te ondersteunen om financieel zelfredzaam te worden en betaald werk te vinden is onveranderd.

We zien echter nog steeds een stijgende groep mensen die het niet lukt de eindjes aan elkaar te knopen. De complexe samenleving maakt dat mensen onnodig schulden maken en de weg naar diverse regelingen onvoldoende weten te vinden. Dit geldt niet slechts voor mensen die afhankelijk zijn van een uitkering, maar ook voor mensen met een betaalde baan en ouderen. Dat vraagt nauwe samenwerking met diverse maatschappelijke organisaties om adequate voorlichting te geven en mensen praktisch te ondersteunen, onder andere door gebruik van de diensten van de formulierenbrigade.

De arbeidsmarkt trekt langzaam aan met ook kansen voor mensen die al langere tijd inactief zijn, echter het begrip en geduld van ondernemers is niet altijd voldoende aanwezig. Ondernemers willen het liefst geen gedoe. Dat maakt dat we mensen langere tijd voorbereiden op een baan met eigen trajecten om het risico van uitval te verlagen. Duurzame uitstroom en dus structurele daling van het uitkeringsbestand kost veel tijd en middelen. Intensieve begeleiding en waar mogelijk aansluiten bij de wensen verhoogt de slagingskans.

Dit neemt niet weg dat voor een grote groep mensen, naar schatting 60%, de weg naar betaald werk binnen een jaar niet realistisch is. Voor een ander deel, ook wel het granieten bestand genoemd, blijkt uitstroom naar betaald werk zelfs helemaal niet realistisch.

Nieuwe mogelijkheden en innovatie

Stroomopwaarts zou willen verkennen hoe zij voor de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, de werkgeversrol kan vervullen. Daarbij wordt de uitkering omgezet naar een minimum inkomen dat

verdiend wordt met opdrachten uit de markt. We zouden een pilot willen uitvoeren onder de werktitel basisbanen, om te verkennen of het bieden van een werkstructuur en minimumloon leidt tot verlaging van kosten op andere leefgebieden: schulden, armoederegelingen, zorgkosten etc.

De werkgeversrol voor mensen met een indicatie beschut werken en/ of een SW indicatie wordt vervuld via het werkleerbedrijf. Hier ligt de opgave de afnemende rijkssubsidie zoveel mogelijk op te vangen door betere marges te behalen op opdrachten van derden.

Sinds invoering van de participatiewet is de opgave om arbeidsplaatsen te creëren voor de mensen met arbeidsbeperking overgedragen aan de markt. Ondernemers moeten hun bijdrage leveren voor een inclusieve arbeidsmarkt. Daarin speelt de overheid een faciliterende rol. We zien echter dat ondernemers verwachten dat de overheid de risico's afregelt. Nieuwe arrangementen met werkgevers moeten ontwikkeld worden en een nieuw netwerk bestaande uit sociaal ondernemers opgericht worden. Daarbij denken we aan een platform waarin ondernemers uit de drie gemeenten samen gebracht worden, inspraak hebben op de te ontwikkelen arrangementen, ambassadeur zijn en ze zich kunnen onderscheiden in de markt door hun sociale karakter.

Deze nieuwe mogelijkheden sluiten aan bij onze opgave en de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Dit vraagt wel een intensivering van beleid en uitvoering met name op het gebied van de participatie, maar ook op andere vlakken. Binnen de huidige begroting is onvoldoende ruimte om deze uitdagingen te kunnen oppakken.

Gemeenten ontvangen extra middelen, op grond van het interbestuurlijk programma, om een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Deze extra middelen zouden (deels) voor de bovengenoemde punten ingezet kunnen worden.

Beschut werk

Voor mensen met een beperking die intensieve begeleiding nodig hebben, wordt de indicatie beschut werk afgegeven. De verwachting was dat dankzij de SOW-route er meer kandidaten in een garantiebaan zouden instromen in plaats van in een beschutte werkplek. We merken echter dat er veel zij-instromers zijn die leiden tot een stijging aantal

benodigde beschutte werkplekken ten opzicht van het begrote aantal. deze toegenomen zij instroom wordt met name veroorzaakt door de herindicatie WAJONG waardoor deze doelgroep via UWV nu arbeidsgeschikt verklaard wordt met de indicatie beschut. Bijkomend financieel risico is dat er zeer beperkte rijksmiddelen overgedragen worden voor deze doelgroep en hun toegevoegde waarde in werk beperkt is. Hun beperking leidt tot een loonwaarde van minder dan 30%.

Werkgeverschap mensen met arbeidsbeperking

In 2017 is de ambitie om mensen met een arbeidsbeperking te plaatsen op garantiebanen ruimschoots gerealiseerd. Het is een blijvende ambitie om meer mensen te plaatsen op een garantiebaan. In 2018 wordt onderzocht hoe Stroomopwaarts de werkgeversrol in kan vullen voor zowel de kandidaten beschut werk als de interne garantiebanen. Enerzijds de juridische structuur en anderzijds onder welke arbeidsvoorwaarden. De keuze voor de arbeidsvoorwaarden zijn zeer bepalend voor de effecten op begroting.

Decentralisatie taken

De decentralisaties leiden tot een meer wijkgerichte aanpak om antwoord te bieden op de vraagstukken die passen bij de wijk binnen een gemeente. Afgelopen jaren hebben we in samenspraak met gemeenten en met maatschappelijke organisaties invulling gezocht van de wijkgerichte aanpak. Dat heeft geleid tot de vraag naar meer inzet in wijkteams aansluitend bij de vragen die in de diverse wijken leven. Het verlagen van drempels voor kwetsbare inwoners en het investeren in preventie door gerichte voorlichting blijkt succesvol. Dit leidt tot een verschuiving van inzet van capaciteit die afwijkt van de oorspronkelijke businesscase. Hier werd immers uitgegaan van efficiëntie door groepsgewijze en deels centrale aanpak.

Huisvesting

Stroomopwaarts werkt vanuit 7 uitvoeringslocaties naast decentrale taken in de diverse wijkteams. De efficiëntieslag die beoogd werd bij de oprichting van stroomopwaarts wordt deels belemmerd door de versnipperde uitvoering. Ondanks de digitalisering blijkt casuïstiek

afstemmingsoverleg succesvoller te zijn en realistischer wanneer mensen vanuit een centrale locatie werken. Dit geldt met name daar waar beleid, uitvoering en kwaliteit niet onder 1 dak huisvesten op het terrein van werk en inkomen. Het kiezen voor een centrale huisvesting voor deze taken is een nadrukkelijke wens met behoud van decentrale taken in het kader van preventie in samenwerking met wijkteams.

Voor het werkleerbedrijf ligt een centralistische keuze voor huisvesting anders. Immers de doelgroep waar wij de werkgeversrol voor vervullen is minder mobiel en er is vaak sprake van een sterke lokale binding met opdrachtgevers.

Het huisvestingsvraagstuk zal nader onderzocht moeten worden in 2018 want in alle gevallen geldt dat er investeringen gedaan moeten worden om toekomstproof te kunnen opereren.

Risico's in de uitvoering

De begroting sluit aan bij de opgave van de afgelopen jaren om het negatief eigen vermogen om te buigen naar een neutraal en vanaf 2020 positief resultaat. Om dit te realiseren is er geen enkele financiële armslag om te werken met een flexibele schil dan wel financiële risico's op te vangen. De gemeenten lopen hierdoor een groter financieel risico. De omvang hiervan voor 2019 wordt geraamd op € 2,9 miljoen. Daarnaast wordt een risico van circa € 0,8 miljoen ingeschat m.b.t. kosten hosting. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn deze risico's nader in beeld gebracht.

Het zittend bestand heeft een zeer intensieve begeleiding nodig om duurzaam uit te stromen, omdat de overgrote meerderheid al meer dan 7 jaar inactief is. Hier is binnen de begroting onvoldoende ruimte voor. Daarnaast vragen de huidige maatschappelijke ontwikkelingen om intensivering van beleid en uitvoering met name op het gebied van de participatie en preventie. De huidige begroting is onvoldoende om al deze uitdagingen voldoende op te pakken. De extra rijksmiddelen uit het Interbestuurlijk Programma kunnen de gewenste ruimte bieden, aangezien hier expliciet een link wordt gelegd naar de complexe sociale opgave voor lokale gemeenten.

3 Hoofdambities 2019

Hoofdambities Stroomopwaarts voor 2019

- Een dalend uitkeringsbestand;
- Doorontwikkeling van de poort ter voorkoming van inkomensondersteuning;
- Ontwikkelen en plaatsen klantgroep 3;
- Stijging van participatie van klantgroep 4;
- Optimaliseren bedrijfsvoering en door ontwikkelen Werkleerbedrijf
- Voorkomen van schulden door preventie.

Integrale ambitie

Om onze ambities te verwezenlijken heeft Stroomopwaarts gekozen voor een integrale aanpak met als doel een kwantitatieve daling van 240 uitkeringen te realiseren. Deze daling realiseren we door een hoge preventie aan de poort en een uitstroom van het zittend bestand. Zie de onderstaande tabel. Daarnaast streven we naar een daling in de hoogte van de uitkeringen door het realiseren van een stijging van uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten.

Aantal uitkeringen 2019	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Eindstand 2018	819	2.388	2.637	5.844
Instroom 2019				
Aanmeldingen	672	1.968	2.160	4.800
Preventie quote - gemiddeld	<u>483</u>	<u>1.356</u>	<u>1.501</u>	<u>3.340</u>
Instroom 2019:	188	612	659	1.460
Uitstroom 2019				
Naar werk (dienstbetrekking/zelfstandig)	80	189	230	499
Onderwijs	20	30	35	85
Garantiebanen (extern)	15	38	45	98
autonoom (verhuizing, relatie, AOW, etc.)	<u>160</u>	<u>393</u>	<u>490</u>	<u>1.043</u>
Uitstroom 2019:	275	650	800	1.725
Eindstand 2019	732	2.350	2.496	5.579
<i>Gemiddeld 2019</i>	<i>776</i>	<i>2.369</i>	<i>2.567</i>	<i>5.713</i>

Loonkostensubsidie 2019	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	SOW
Garantiebanen intern	3	8	9	20
Garantie banen	9	16	35	60
Beschut nieuw	<u>8</u>	<u>20</u>	<u>21</u>	<u>49</u>
Eindstand 2018:	20	44	65	129
Instroom 2019				
Garantiebanen intern	3	8	9	20
Garantie banen	13	42	45	100
Beschut nieuw	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>5</u>
Instroom 2019	17	52	56	125
Garantiebanen intern	6	16	18	40
Garantie banen	22	58	80	160
Beschut nieuw	<u>9</u>	<u>22</u>	<u>23</u>	<u>54</u>
Loonkostensubsidie 2019:	37	96	121	254

Noot:

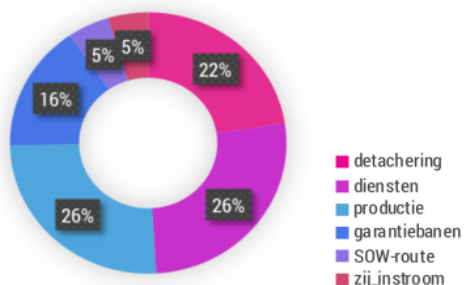
Garantiebanen en nieuw beschut leiden tot loonkostensubsidie die wordt gefinancierd uit het BUIG budget. De ontwikkeling hiervan is niet beïnvloedbaar, maar de aantallen wordt wel meegerekend in de BUIG aantallen.

Totaal uitkeringen en loonkostensubsidie 2018:	839	2.432	2.702	5.973
Begrote mutatie uitkeringen t.o.v. 2018:	-87	-38	-141	-265
Begrote mutatie loonkostensubsidie t.o.v. 2018:	17	52	56	125
Totaal uitkeringen en loonkostensubsidie 2019:	769	2.446	2.617	5.833

4 Stroomopwaarts in beeld

SAMEN ZORGEN DAT HET WERKT

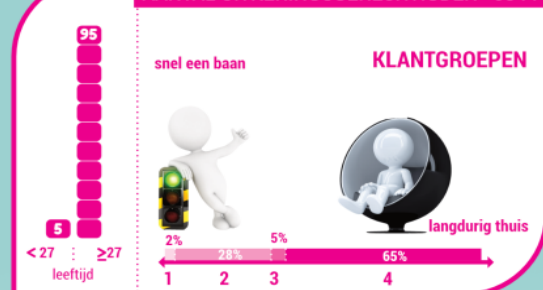
CLIENTÈLE UIT PARTICIPATIEWET EN SOCIALE WERKVOORZIENING

aanvragen 8500
afgehandeld 8075

AANTAL UITKERINGSGERECHTIGDEN <5844

SCHULDHULPVERLENING

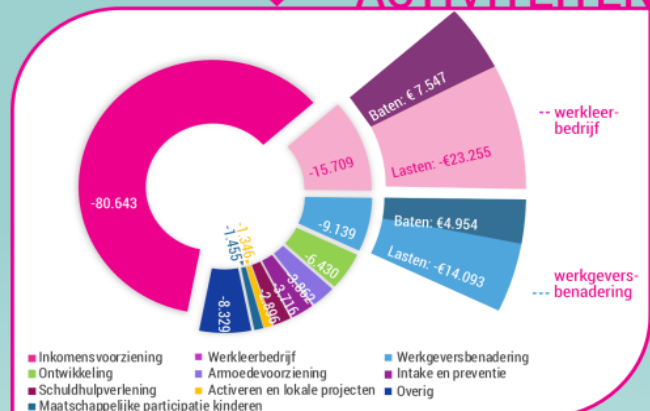

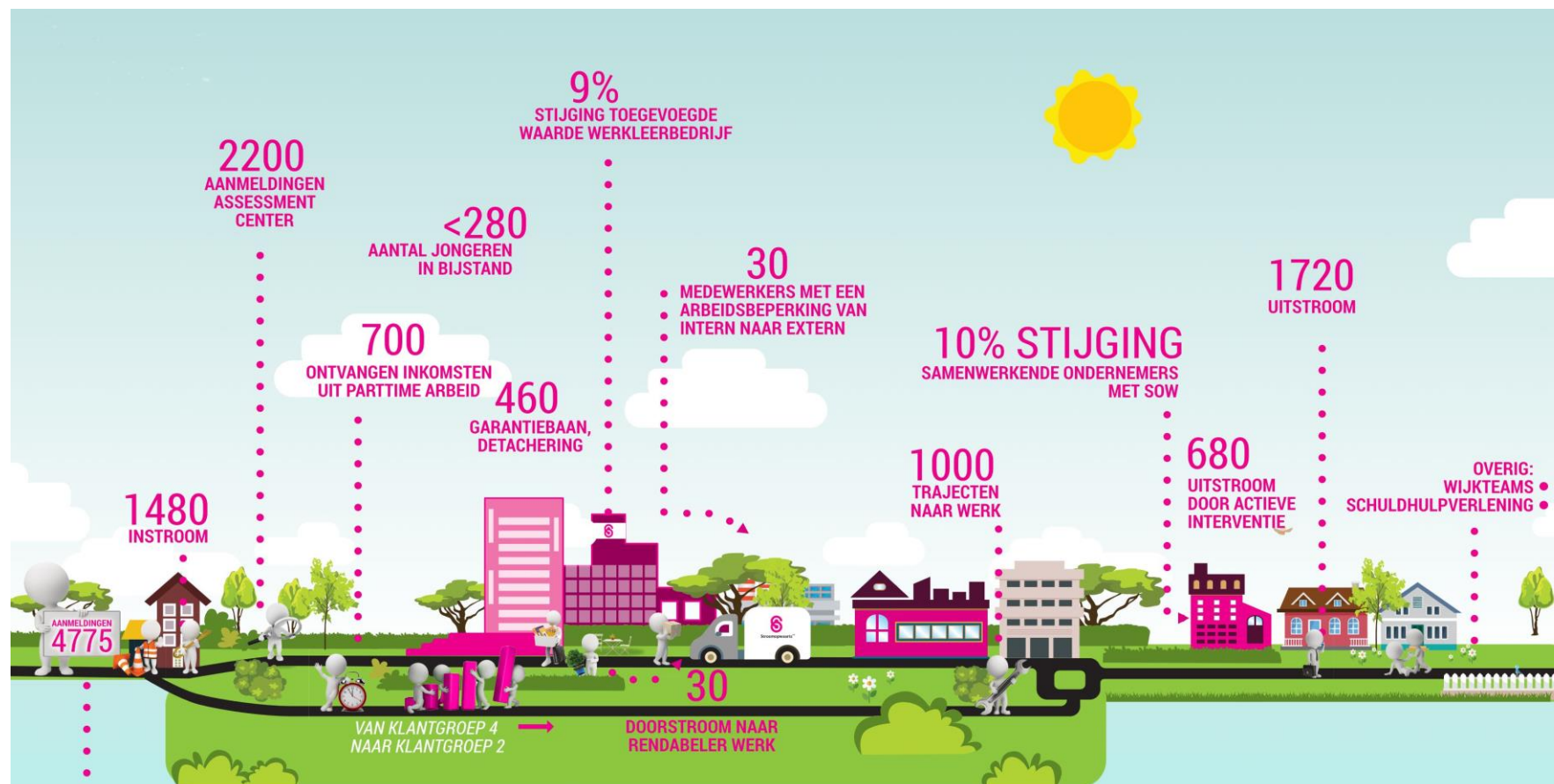
PROGRAMMA

Bedragen x €1.000,-

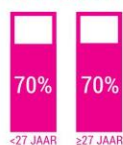
ACTIVITEITEN

INSTROOM

PREVENTIEQUOTE

STROOMOPWAARTS GEMEENTEN

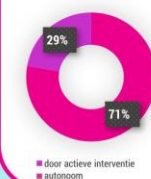
	MAASSLUIS	VLAARDINGEN	SCHIEDAM
GEMIDDELD AANTAL UITKERINGEN	776	2369	2567
AANTAL SCHULDHULPV. TRAJECTEN	59	136	147
INSTROOM 2018	188	612	659
UITSTROOM 2018	275	650	800
GARANTIEBANEN	28	74	98

WAT DOET HET WLb?

DE 9 PRODUCT/MARKTCOMBINATIES

- Catering
- Verpakken
- Post
- Grijs/groenvoorziening
- Schoonmaak
- Bedrijvenregister
- Grafimedia
- Metaal/montage
- Personenvervoer

UITSTROOM

5 Programmaplan

5.1 Programma Intake en Preventie

Het programma intake en preventie is onderverdeeld in intake en preventie bijstand en preventie Schuldhulpverlening.

Ambitie 2019.

Instroom in de bijstand wordt zoveel mogelijk voorkomen door preventie. Hierbij leggen we de focus op het vinden van werk. Daarnaast willen we voorkomen dat mensen problematische schulden krijgen. Preventie en voorlichting heeft als doel om vroegtijdig problemen te signaleren, ter voorkoming van complexe situaties voor onze inwoners. Mensen met een ondersteuningsbehoefte weten ons te vinden: digitaal, via de balie of in het wijkteam. Mensen die al diep in de schulden zitten, ondersteunen wij met een schuldhulpverleningstraject. De regie voor het oplossen van schulden ligt bij de klant zelf. We ondersteunen, bemiddelen met schuldeisers en sturen op de gewenste gedragsverandering bij de klant.

Wat wil Stroomopwaarts bereiken?

Prestatie-indicator	Jaarrekening 2017	Begroting 2019	Begroting 2022
Preventiequote ≥ 27 jaar	69%	60%	60%
Preventiequote < 27 jaar	73%	70%	70%
Afname schuldregelingen met minder dan 5 schuldeisers	Gelijk gebleven	6% t.o.v. 2017	9% t.o.v. 2017

Klantbeeld nieuwe instroom duidelijk door diagnose en assessment aan de poort		80% van de instroom	80% van de instroom
Klantbeeld duidelijk door diagnose en assessment van het zittend bestand		20% van het zittend bestand	20% van het zittend bestand
Het percentage jongeren in de bijstand		5%	3%

Wat gaat Stroomopwaarts daarvoor doen?

Aanpak

In 2018 worden twee ontwikkelingen uitgerold die van invloed zullen zijn op de instroom. Naast het nieuwe poortinstrument is dat de digitalisering van de aanvraag middels de module I-Participatie.

De nieuwe inrichting van het Poortproces, inclusief de digitale uitkeringsaanvraag, zorgt in 2019 voor een snellere afwikkeling van het proces. Daarnaast biedt het de klant meer zicht op het aanvraagproces en de te verwachten uitkomst. Hierdoor wordt de klant eerder geactiveerd. We gaan uit van een maximale instroom van 1480 cliënten. Binnen het poortinstrument leggen we extra focus op jongeren en kandidaten met parttime inkomsten. De instroom in de uitkering van deze doelgroep wordt beperkt door de inzet van RWO's. Het vernieuwde poortproces wordt ondergebracht binnen het werkplein. Op het werkplein is een bundeling van alle instrumenten gericht op diagnose en bemiddeling naar werk waar de focus op ligt.

I-Participatie

In 2018 zal de module I-Participatie worden opgeleverd. Dit zorgt ervoor dat cliënten digitaal een uitkering kunnen aanvragen. Naar verwachting werkt het digitaal aanvragen van een uitkering in 2019 optimaal en zullen praktisch alle aanvragen via deze route binnen komen.

Met de digitale werkwijze wordt het moment van aanvragen van de uitkering naar voren gehaald. Door de indiening van de digitale aanvraag start het proces en wordt de klant uitgenodigd voor een gesprek over

werk en vervolgens voor het assessment. De beoordeling van de aanvraag loopt hieraan parallel. Binnen het digitale aanvraagproces wordt al vroegtijdig gecheckt op (potentieel) recht op een uitkering. Als op basis van hetgeen een cliënt invult geen recht op een uitkering bestaat, zal het systeem dit direct weergeven. Uitgaande van dit gegeven wordt dan ook een daling verwacht van circa 10% van het aantal aanmeldingen. I-Participatie werkt op deze manier als een eerste filter.

De te verwachten daling van het aantal aanmeldingen heeft gevolgen voor de preventiequote. Doordat er aan de voorkant al een filter wordt toegepast, wordt de preventiequote naar beneden bijgesteld naar 60%.

Diagnose en assessment

Kandidaten die een aanvraag inkomensondersteuning indienen doorlopen het assessment dat gepositioneerd is binnen het Werkplein. In de assessmentperiode filteren we uit wat er nodig is om kandidaten zo snel mogelijk naar werk te bemiddelen. Belemmeringen worden in kaart gebracht en er worden passende maatregelen getroffen om aan het werk te kunnen gaan. Vanuit het assessment wordt de klant direct in bemiddeling genomen of begeleid naar een van de trajecten bij het Werkleerbedrijf. Onze doelstelling is om vanuit de poort 80% van de kandidaten die een aanvraag indienen aan het assessment deel te laten nemen. De overige kandidaten uit de poort krijgen een individueel diagnosegesprek. Daarnaast doorloopt jaarlijks 20% van het zittend bestand het assessment.

Startpunt GO!

Niet alleen in het poortproces ligt de focus op jongeren. Jongerenloket Startpunt GO adviseert jongeren bij het kiezen van een opleiding en bij het opheffen van belemmeringen om weer terug te keren naar school vanuit de bijstand. Wij geven hiervoor de training 'back to school'. Specifiek voor jonge statushouders kopen wij een schakeltraject in bij partners in het MBO gericht op reguliere aansluiting met scholen in de regio. Daarnaast zetten we, naast de trajecten bij ons Werkleerbedrijf, extra in op maatwerktrajecten voor jongeren met multidisciplinaire problematiek.

Preventie Schuldhulpverlening

Wij voeren diverse activiteiten uit om te voorkomen dat burgers in problematische schulden terecht komen. Wij geven voorlichting, ook op scholen, voeren budgetadviesgesprekken, bieden budgetcoachingsgesprekken aan en geven een budgetcursus.

Preventie moet leiden tot een daling van het aantal schuldregelingen met minder dan vijf schuldeisers met 6% ten opzichte van 2017.

In opdracht van de gemeente zullen consultants schuldhulpverlening werkzaam zijn voor wijkteams. Afhankelijk van de wens van de gemeente zullen consultants daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk onderdeel worden van het wijkteam met als doel financiële problemen in een eerder stadium te onderkennen, zodat problematische schulden worden voorkomen. Naar verwachting zal dit leiden tot een daling in het aantal schuldregelingen.

Ook nemen wij in overleg met gemeenten en woningcorporaties deel aan de uitvoering van en werken we aan de doorontwikkeling ter voorkoming van huisuitzetting. De middelen hiervoor zijn nog niet in deze ontwerpbegroting 2019 verwerkt.

Bewindvoering neemt de komende jaren nog toe. Uit landelijke gegevens blijkt de uitgaven aan bewindvoering sterk zijn toegenomen. Deze stijging is sinds 2013 waarneembaar. Verschillende oorzaken van de toename in de kosten voor bewindvoering zijn:

- Meer mensen met financiële problemen/schulden, o.a. door de crisis, hogere vaste lasten en slecht inzicht in de eigen financiële situatie.
- Toename rechterlijke toewijzingen voor bewindvoering. Sommige gemeenten hebben twijfel of bij de rechterlijke toewijzing wel voldoende wordt gekeken naar de noodzaak van bewindvoering; toewijzing gaat te snel.
- Het aantal bewindvoerders groeit en zij werven actief klanten. De indruk is dat minder snel minder ingrijpende maatregelen worden ingezet.

In 2017 is onderzocht welke maatregelen kunnen worden ingezet om meer grip en inzicht te krijgen op de bewindvoering. Deze maatregelen zullen niet direct zorgen voor een daling van de hoogte, aangezien er sprake is van rechtelijke uitspraken. Preventie zien wij nog steeds als de beste vorm ter voorkoming van financiële problematiek. Mogelijk dat ook

het regeerakkoord middelen gaat bieden ter verdere voorkoming van de stijging. We verwachten in 2018 nog een stijging van de kosten. Bij blijvende inzet op preventie verwachten we vanaf 2019 een lichte daling.

Wat gaat het programma Intake en preventie kosten?

Programma 1, Intake en preventie	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Intake en preventie</u>	<u>67</u>	<u>-4.638</u>	<u>-4.571</u>	<u>-</u>	<u>-4.449</u>	<u>-4.449</u>	<u>-</u>	<u>-3.501</u>	<u>-3.501</u>
- Activeren en intake	67	-2.774	-2.707	-	-3.873	-3.873	-	-2.434	-2.434
- Startpunt GO!	-	-939	-939	-	-577	-577	-	-861	-861
- Beschut werken (startpunt GO)	-	-51	-51	-	-	-	-	-	-
- Intake en preventie algemeen*	-	-874	-874	-	-	-	-	-	-
- Preventie schuldhelpverlening**	-	-	-	-	-	-	-	-206	-206
 <u>Diagnose en assessment</u>	 <u>-</u>	 <u>-385</u>	 <u>-385</u>	 <u>-</u>	 <u>-209</u>	 <u>-209</u>	 <u>-</u>	 <u>-215</u>	 <u>-215</u>
- Werkstap	-	-385	-385	-	-209	-209	-	-215	-215
 Totaal baten en lasten:	 67	 -5.023	 -4.956	 -	 -4.659	 -4.659	 -	 -3.716	 -3.716
Reservemutaties	102	-74	28	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	169	-5.097	-4.928	-	-4.659	-4.659	-	-3.716	-3.716

* Betrof doorbelaste kosten van de kostenplaatsen. Deze is conform BBV voorschriften verplaatst naar het nieuwe programma onderdeel Overhead

** Met ingang van 2019 verplaatst vanuit programma Inkomensondersteuning

5.2 Programma Inkomensondersteuning

Ambitie 2019

Stroomopwaarts heeft een scherpe ambitie geformuleerd ten aanzien van de daling van het aantal uitkeringen in 2019. Hierbij wordt uitgegaan van een daling van het aantal uitkeringen in 2018 tot een eindstand van 5844. In deze begroting wordt ingezet op een verdere daling, met als streven een eindstand van 5604 uitkeringen in 2019 als gevolg.

Kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen zijn niet de dupe van de inkomenssituatie van hun ouders en kunnen volwaardig meedoen met sport, spel en school.

Wat wil Stroomopwaarts bereiken?

Prestatie-indicator	Jaarrekening 2017	Begroting 2019	Begroting 2022
Ontwikkeling aantal uitkeringsgerechtigden (ultimo)	6.140	5.600	5.500
Schuldregelingen worden succesvol afgerond	58,5%	60%	60%

Wat gaat Stroomopwaarts daarvoor doen?

Armoedebestrijding

Stroomopwaarts vervult een belangrijke regiefunctie bij het creëren van een overzichtelijk terrein van regelingen en voorzieningen voor minima, in het bijzonder in relatie tot kinderen. Hierbij werken wij samen met maatschappelijke partijen en fondsen. In 2019 zijn meerdere gemeentelijke regelingen m.b.t. armoede ondergebracht bij het Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds en Stichting Leermiddelen. De kindregelingen zijn inzichtelijk op de site van Stroomopwaarts en wij brengen deze onder de aandacht middels informatiecampagnes. Onze ambitie is, dat in 2019 het aantal kinderen dat gebruik maakt van de regeling groeit naar 40% van het aantal kinderen in armoede met een

doorgroei naar 60% in de jaren daarna (gebaseerd op cijfers bereik van JSF, JCF en Stichting leergeld).

Loonkostensubsidie

De plaatsing op een interne garantiebaan wordt ingezet voor kandidaten die zijn opgenomen in het register doelgroepverklaring. Jongeren met een doelgroepverklaring die net hun laatste schooljaar hebben doorlopen en nog geen uitkering genieten starten met de SOW-route. Voor alle garantiebanen en beschutte werkplekken geldt dat de werkgever loonkostensubsidie ontvangt om het verschil tussen loonwaarde en wettelijk minimumloon te compenseren. De loonkostensubsidie wordt betaald uit de inkomensvoorziening. In het programma Werken komt het onderwerp garantiebanen terug. Dit betreft de kandidaten ≥ 27 . In het regeerakkoord is een andere werkwijze voorgesteld van loondispensatie. De uitwerking van deze wijziging is nog niet bekend.

Ontwikkeling uitkeringen (p en q) per gemeente

Uitgangspunten prijs:

- Gemiddelde verstrekte uitkeringsbedrag 2017 berekend;
- Gemiddelde uitkeringsbedrag is incl. kosten uitkering; opboekingen en voorziening en inkomsten uit arbeid
- Hierover een indexering van Buigbudget van 1,9%;
- Verlaging van 4% voor de gemiddelde uitkeringsprijs;
- Verhoging van de arbeid uit inkomsten van 4% door inzet op parttime inkomsten.

Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening is het ondersteunen bij het vinden van een oplossing gericht op de aflossing van schulden en aandacht voor de omstandigheden waardoor deze zijn ontstaan. Wij voeren het minnelijk traject uit en leiden cliënten toe naar de Wsnp. Het minnelijke traject kan bestaan uit schuldbemiddeling of schuldsanering. Het wettelijke traject kan leiden tot een persoonlijk faillissement en/of een traject in het kader van de Wet Sanering Natuurlijke Personen. Voor het percentage geslaagde regelingen gaan we uit van de norm van de branchevereniging NVVK waarbij wij zijn aangesloten.

Wat gaat het programma Inkomensondersteuning kosten?

Programma 2, Inkomensondersteuning	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Armoedevoorziening</u>	448	-6.195	-5.747	285	-2.893	-2.608	269	-4.131	-3.862
- Uitkeringen	404	-4.537	-4.134	275	-2.343	-2.068	269	-3.647	-3.378
- Armoedevoorziening algemeen	44	-1.658	-1.614	10	-550	-540	-	-484	-484
<u>Maatschappelijke participatie kinderen</u>	-	-	-	-	-1.455	-1.455	-	-1.455	-1.455
- JSF/JCF	-	-	-	-	-511	-511	-	-511	-511
- Leergeld	-	-	-	-	-944	-944	-	-944	-944
<u>Inkomensvoorziening</u>	3.734	-99.626	-95.892	1.985	-87.230	-85.245	2.786	-83.390	-80.603
- Uitkeringen	3.634	-92.208	-88.575	1.985	-84.717	-82.732	2.720	-81.030	-78.310
- Inkomensvoorziening algemeen	100	-7.417	-7.317	-	-2.513	-2.513	66	-2.359	-2.293
<u>Schuldhelpverlening</u>	27	-4.028	-4.001	-	-2.299	-2.299	-	-2.896	-2.896
- Schuldhelpverlening trajecten	-	-1.255	-1.255	-	-1.400	-1.400	-	-1.433	-1.433
- Preventie schuldhelpverlening	-	-272	-272	-	-201	-201	-	-	-
- Schuldhelpverlening algemeen	27	-1.067	-1.040	-	-	-	-	-	-
- Bewindvoering armoedevoorziening	-	-1.434	-1.434	-	-698	-698	-	-1.462	-1.462
Totaal baten en lasten:	4.209	-109.849	-105.640	2.270	-93.877	-91.607	3.055	-91.872	-88.817
Reservemutaties	715	-517	197	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	4.924	-110.367	-105.443	2.270	-93.877	-91.607	3.055	-91.872	-88.817

* Met ingang van 2019 is de maatschappelijke participatie kinderen uit de armoedevoorziening als apart product zichtbaar gemaakt.

** Met ingang van 2019 naar programma 1 Intake en preventie verplaatst.

*** Betrof doorbelaste kosten van de kostenplaatsen. Deze is conform BBV voorschriften verplaatst naar het nieuwe programma onderdeel Overhead

**** Betreft kosten zoals bewindvoerderskosten en budgetbeheer. Wordt specifiek per gemeente verrekend.

5.3 Programma Werken

Ambitie 2019

Het is de ambitie van Stroomopwaarts om het MVS-uitkeringsbestand in 2019 te laten dalen. Wij richten ons op deelname van uitkeringsgerechtigden aan de maatschappij, waarbij duurzame uitstroom naar betaalde arbeid het ultieme einddoel is. Wij zijn het aanspreekpunt voor ondernemend MVS en de schakel tussen publiek en privaat.

Wat wil Stroomopwaarts bereiken?

Prestatie-indicator	Jaarrekening 2017	Begroting 2019	Begroting 2022
Uitstroom kandidaten door actieve interventie	600	680	680
Percentage dat duurzaam uitstroomt, d.w.z. langer dan zes maanden uit de uitkering blijft	n.v.t.	50%	50%
Aantal plaatsingen op een externe garantiebaan of detachering	260	460	610
Inkomsten uit (parttime)arbeid	€ 5,8 miljoen	Stijging met 30% ten opzichte van 2017.	Stijging met 30% ten opzichte van 2017.
percentage actieve samenwerkende ondernemers	n.v.t.	Stijging met 10% ten opzichte van 2018	Stijging van 40% t.o.v. Jaarrekening 2018

Wat gaat Stroomopwaarts daarvoor doen?

Arbeidsintegratie doelgroepen

We zetten ons in om zo veel mogelijk werkzoekenden ‘jobready’ te maken, zodat ze kunnen uitstromen naar betaald werk. Dit kan een fulltime baan zijn, maar we zetten ook actief in op bemiddeling naar parttime werk. Wij begeleiden kandidaten zoveel mogelijk naar kansrijke beroepen binnen onze regio. Met behulp van een assessment onderzoeken we de mogelijkheden van de kandidaten. De mensen die nog extra kennis en vaardigheden nodig hebben, bieden wij binnen Stroomopwaarts een werkleertraject aan met daarbij wel als doel de kortste weg naar werk.

Om uitstroom te bevorderen worden kandidaten begeleid op gebied van het aanleren van werknemersvaardigheden, het beter beheersen van de Nederlandse taal, maar ook op de ontwikkeling van vakvaardigheden. In onze aanpak hebben wij ook speciale aandacht voor specifieke doelgroepen, zoals alleenstaande ouders, kwetsbare jongeren en 55-plussers.

Werkplein

Alle kandidaten die het assessment of een traject richting werk volgen, bieden wij in het Werkplein een actieve vorm van begeleiding aan. Het Werkplein is een bundeling van zowel instrumenten als een bundeling van partijen. Niet alleen partijen uit onze eigen organisatie zoals matchmakers, accountmanagers en consultants, maar juist ook de marktpartijen zijnde werkgevers, uitzendbureaus en opleiders. Het werkplein is een publiek private samenwerking gericht op bundeling van instrumenten van partijen voor matching naar betaald werk.

Werkgeversbenadering

Het werkgeversservicepunt van Stroomopwaarts is het aanspreekpunt voor ondernemend MVS. Wij investeren in ‘het weten van’ de wensen van onze ondernemers en zorgen dat ons aanbod daarop zo goed mogelijk aansluit. Daarbij moeten we ons blijven realiseren dat onze cliënten wel extra begeleiding nodig hebben. Dit vraagt zowel iets van ons als van de werkgever. De focus in 2019 ligt op de bedrijven in de MVS-regio met meer dan 50 werknemers.

Wij ontzorgen werkgevers in het matching- en nazorgproces. Indien nodig brengen we onze cliënten specifieke vaardigheden bij, waardoor ze sneller bij de werkgevers aan de slag kunnen. Onze inspanningen hebben als doel meer mensen naar werk te brengen en de werkgevers op verschillende manieren aan ons te binden. Daarbij spreken we ook ondernemers aan op hun verantwoordelijkheid binnen de sociale opgave. De dalende budgetten maken dat er echt een inspanning gevraagd moet worden van ondernemers.

Detacheringen

In het algemeen geldt dat er sprake is van flexibilisering op de arbeidsmarkt. Detacheren past uitstekend binnen die trend en is voor steeds meer werkgevers een gangbaar instrument om aan arbeidscapaciteit te komen, waarbij de ondernemer binnen onze mogelijkheden maximaal ontzorgd wordt. Zeker daar waar het om mensen met een arbeidsbeperking gaat, wil de ondernemer gebruik maken van een ‘vangnetconstructie.’

Aangezien detachering van mensen met een arbeidsbeperking bijdraagt aan het beter aansluiten bij de mogelijkheden van de doelgroep en ook financieel een betere marge oplevert streven we naar een stijging van het aantal detacheringen. In 2019 zijn 280 mensen gedetacheerd.

Overige plaatsingen - garantiebannen

Garantiebanen zijn bedoeld voor mensen uit het doelgroepenregister, oftewel mensen met een arbeidsbeperking. Vanuit het sociaal akkoord ligt er een opgave banen in te vullen bij ondernemers en overheid. Onze ambitie voor 2019 is het ontwikkelen en plaatsen van deze mensen. De specifieke opgave in het programma werken is, naast de 80 al eerder

gerealiseerde garantiebannen, het plaatsen van 100 nieuwe mensen op een garantiebanaan. Om deze doelstelling te kunnen halen is wel extra begeleiding in de vorm van jobcoaching nodig.

Wat gaat het programma Werken kosten?

Programma 3, Werken	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Ontwikkeling</u>	<u>150</u>	<u>-6.906</u>	<u>-6.756</u>	<u>-</u>	<u>-6.131</u>	<u>-6.131</u>	<u>-</u>	<u>-6.430</u>	<u>-6.430</u>
- Arbeidsintegratie doelgroepen	150	-6.906	-6.756	-	-6.131	-6.131	-	-6.430	-6.430
- Ontwikkeling algemeen			-						
<u>Werkgeversbenadering</u>	<u>3.318</u>	<u>-9.667</u>	<u>-6.349</u>	<u>4.383</u>	<u>-9.139</u>	<u>-4.756</u>	<u>4.954</u>	<u>-14.133</u>	<u>-9.179</u>
- Detachering SW personeel	2.830	-6.630	-3.801	3.951	-7.295	-3.344	4.511	-9.440	-4.929
- ID banen	449	-523	-74	432	-498	-66	444	-510	-66
- Overige plaatsingen	-	-364	-364	-	-486	-486	-	-487	-487
- Loonkostensubsidie *			-	-	-	-	-	-2.605	-2.605
- Werkgeversbenadering algemeen	40	-2.149	-2.109	-	-860	-860	-	-1.092	-1.092
Totaal baten en lasten:	3.469	-16.574	-13.105	4.383	-15.271	-10.887	4.954	-20.563	-15.609
Reservemutaties	204	-148	56	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	3.673	-16.721	-13.049	4.383	-15.271	-10.887	4.954	-20.563	-15.609

* De loonkostensubsidie is een onderdeel van uitkeringen en hier apart zichtbaar gemaakt.

5.4 Programma Participeren

Ambitie 2019

Zoveel mogelijk mensen doen mee in de maatschappij. Onze primaire focus is erop gericht om de groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te activeren.

Wat wil Stroomopwaarts bereiken?

Prestatie-indicator	Jaarrekening 2017	Begroting 2019	Begroting 2022
In 2019 stromen 400 uitkeringsgerechtigden ≥ 27 uit klantgroep 4 door naar een andere klantgroep.	n.v.t.	400	400

Wat gaat Stroomopwaarts daarvoor doen?

Lokale projecten

Klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden actief aangemeld bij vrijwilligers/welzijnsorganisaties. Zij bemiddelen klanten naar plekken in onze steden voor vrijwilligerswerk.

Vrijwilligersorganisaties zijn ingericht op het bewaken dat deze plekken geen verkapte banen zijn en dat de plekken dus niet leiden tot verdringing van werk. Initiatieven die zich melden bij Stroomopwaarts zullen we dan ook altijd aanmelden bij de vrijwilligerscentrale. Wij beschouwen vrijwilligerswerk (participatie) als een prima instrument om mensen te laten participeren. Dat vraagt van de ontvangende partij een begeleidende rol, zoals elke vrijwilliger dat mag verwachten. Voor deze begeleiding zijn geen middelen beschikbaar voor de ontvangende partij.

Wel bieden wij een plaatsingsbonus, wanneer een organisatie er in slaagt om iemand te plaatsen op een betaalde baan.

Het budget dat voor lokale initiatieven is bestemd, wordt uitsluitend gebruikt voor de afbouw van historische verschillen.

Activeren en trajecten

Samen met de wijkteams en andere partijen ondersteunen wij mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals kwetsbare jongeren en mensen met psychiatrische problemen. Het bieden van perspectief op werk is een belangrijk onderdeel van deze integrale aanpak.

We streven naar duurzame uitstroom. Hiervoor is intensieve begeleiding nodig, omdat een groot deel van het bestand al meer dan 5 jaar inactief is. Mensen zijn gewend aan een inactief leven, waardoor activering tijd kost. Dit omdat het loslaten van de zekerheid van de uitkering moeite kost, maar zeker ook doordat door allerlei toeslagen werken financieel niet loont.

De meer kansrijke uitkeringsgerechtigden uit klantgroep 4 bieden wij specifieke trainingen aan. Ook organiseren wij participatiebeurzen, waarmee wij cliënten in contact brengen met onze maatschappelijke partners.

Onze inspanningen leiden ertoe dat 400 uitkeringsgerechtigden uit klantgroep 4 kunnen doorstromen naar andere klantgroepen, of incidenteel rechtstreeks naar werk.

Dit neemt niet weg dat voor een grote groep geldt dat de weg naar betaald werk binnen een jaar en zelfs binnen enkele jaren niet realistisch is. Voor deze groep mensen is veel contact en begeleiding nodig om tot resultaat te komen, in de zin van ontwikkeling en mogelijke uitstroom. We willen hiervoor een pilot basisbanen inzetten. In de begroting is nog geen rekening gehouden met het inzetten van deze pilot. Deze wordt onder andere ingediend als voorstel voor inzet van de extra rijksmiddelen uit het Interbestuurlijk programma.

Wat gaat het programma Participeren kosten?

Programma 4, Participeren	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Activeren en trajecten *</u>	-	-	-	-	-	-	-	-736	-736
- Ontwikkeling klantgroep 4	-	-	-	-	-	-	-	-736	-736
<u>Lokale projecten</u>	32	-1.841	-1.809	100	-697	-597	100	-710	-610
- Lokale initiatieven	32	-1.841	-1.809	100	-697	-597	100	-710	-610
Totaal baten en lasten:	32	-1.841	-1.809	100	-697	-597	100	-1.446	-1.346
Reservemutaties	102	-74	28	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	134	-1.915	-1.781	100	-697	-597	100	-1.446	-1.346

* Nieuw product m.i.v. 2019

5.5 Programma Werkleerbedrijf

Ambitie 2019

Wij groeien van een productiebedrijf naar een werkleerbedrijf waar mens- en arbeidsontwikkeling centraal staan en wij op een professionele marktconforme manier hoogwaardige producten en diensten leveren. Deze cultuuromslag moet leiden naar meer medewerkerstevredenheid, maar ook naar een hogere toegevoegde waarde van werknemers met een arbeidsbeperking. Iedereen moet in staat worden gesteld en worden gemotiveerd om zijn/haar talenten te benutten en de maximale loonwaarde te realiseren.

Wat wil Stroomopwaarts bereiken?

Prestatie-indicator	Jaarrekening 2017	Begroting 2019	Begroting 2022
Percentage SW-medewerkers			
- Beschut		28%	18%
- WOL		36%	39%
Doorstroom van SW-medewerkers van een interne naar een externe werkplek, zoals detachering of begeleid werk		+30 t.o.v. aantal detacheringen ultimo 2018	+54 t.o.v. aantal detacheringen ultimo 2018
De toegevoegde waarde per SW werknemer van het werkleerbedrijf stijgt ten opzichte van de realisatie 2017 met:	Beschut SW € 5.618 WOL SW € 10.771	9%	15%
Direct bemiddelbaar naar (regulier) betaald werk na het volgen van een WLB traject.		60%	60%
Norm TVW nieuwe doelgroepen per medewerker :			
SOW route		€ 5.987	€ 5.987
Nieuw beschut		€ 4.658	€ 4.658
PW		€ 300	€ 300

Percentage afgeronde WLB trajecten met certificaat	n.v.t.	90%	90%

Wat gaat Stroomopwaarts daarvoor doen?

SW Beschut en WOL

Om de arbeidsontwikkeling van onze doelgroepen verder te stimuleren zetten wij in op beter renderende en meer uitdagende werksoorten. Wij stimuleren de groei van onze 'Diensten-werksoorten' en bouwen het eenvoudige interne productiewerk, waar mogelijk en wenselijk, af. Wij maken samen met onze medewerkers individuele ontwikkelplannen om een eventuele groei op de werkladder mogelijk te maken. Deze beweging wordt ondersteund door passende opleidingsmogelijkheden. Het streven is om in 2019 opnieuw minimaal 30 personen te laten doorstromen op de werkladder van Beschut werk naar Werken op Locatie of zelfs (groeps-)detacheringen. Een en ander is wel afhankelijk van het aanbod van passende vacatures en de bereidheid van de gemeenten om ook in de toekomst voldoende werk in het groen, schoonmaak, post en catering aan Stroomopwaarts te blijven gunnen.

Uitvoering re-integratie

Wij verwachten in 2019 opnieuw 1.000 werkleertrajecten van bijstandsgerechtigden vorm te geven. Het doel van deze trajecten is om deze doelgroep zoveel mogelijk werknemersvaardigheden aan te leren, zodat de afstand tot de arbeidsmarkt afneemt en men 'job ready' wordt. In 2019 komt de focus in toenemende mate te liggen op het aanleren van specifieke vakvaardigheden. Wij investeren fors in ons opleidings- en trainingsbeleid, zoals beroepsopleidingen op MBO-niveau, maar ook op VCA-diploma's, heftruckcertificaten en bijvoorbeeld Taxipassen. Hierbij richten wij ons op enerzijds het regionale bedrijfsleven, om te achterhalen aan welk type medewerkers met welke kwalificaties/opleidingen zij behoefte heeft. Anderzijds wordt nadrukkelijk de samenwerking aangegaan met het regionale onderwijs en trainingsbureaus om aan deze wensen te kunnen voldoen. Op deze manier kan Stroomopwaarts een echte schakel tussen 'publiek' en 'privaat' worden.

Nieuw beschut

Wij zetten voor kwetsbare jongeren als instrument de SOW-route in, waardoor deze doelgroep een grotere kans wordt geboden om aan het werk te komen in een reguliere omgeving. Voor mensen met een beperking die intensieve begeleiding nodig hebben, is beschut werk het hoogst haalbare. De verwachting was dat er, dankzij de SOW-route, meer kandidaten in een garantiebaan zouden instromen in plaats van in een beschutte werkplek. We merken echter dat er veel zelfmelders zijn die zich rechtstreeks met een indicatie beschut melden bij Stroomopwaarts. Dit leidt tot een stijging van het aantal benodigde beschutte werkplekken. Deze toegenomen instroom wordt met name veroorzaakt door de herindicatie WAJONG waardoor deze doelgroep via UWV nu arbeidsgeschikt verklaard wordt met de indicatie beschut. Bijkomend financieel risico is dat er zeer beperkte rijksmiddelen overgedragen worden voor deze doelgroep en hun toegevoegde waarde in werk beperkt is. Hun beperking leidt tot een loonwaarde van minder dan 30%.

Algemeen

Het vizier wordt nadrukkelijk gericht op het regionale bedrijfsleven. Wij benaderen (potentiele) opdrachtgevers niet alleen over onze producten en mogelijkheden, maar focussen daarbij zeker op de 'maatschappelijke plus' van een eventuele samenwerking met ons. Om langdurige partnerschappen aan te gaan zoekt het werkleerbedrijf ook actief naar startende sociale ondernemers, o.a. middels het Ondernemerslab. Het Werkleerbedrijf is ook hierdoor de schakel tussen 'publiek en privaat'. Regulier werk bij het bedrijfsleven blijft het hoogste doel en veel loonwerkopdrachten komen ook van lokale ondernemers. Voor de medewerkers die écht aangewezen zijn op eenvoudig repeterend productiewerk, zal dit altijd in een beschutte omgeving geboden worden. Wel streeft het Werkleerbedrijf ernaar om ook voor dit 'loonwerk' in de toekomst eerlijkere tarieven te bedingen. Hiertoe trekken wij samen met 5 andere SW-bedrijven in de regio Rijnmond op en bundelen de krachten met de collega SW-bedrijven om het bedrijfsleven van de noodzaak hiervan te overtuigen.

Wat gaat het programma Werkleerbedrijf kosten?

Programma 5, Werkleerbedrijf	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Werkleerbedrijf</u>	<u>8.816</u>	<u>-26.509</u>	<u>-17.693</u>	<u>7.961</u>	<u>-24.578</u>	<u>-16.617</u>	<u>7.547</u>	<u>-23.255</u>	<u>-15.709</u>
- Beschut en WOL	7.458	-23.729	-16.271	5.866	-21.991	-16.125	5.323	-19.911	-14.588
- Uitvoering re-integratie	1.125	-540	585	1.447	-587	860	1.446	-602	844
- SOW-route, intake en activering *	-	-	-	-	-	-	-	-157	-157
- SOW-route, ontwikkeling *	213	-187	26	563	-956	-392	437	-912	-475
- Geplaatst nieuw beschut *	-	-	-	-	-	-	257	-575	-319
- Werkleerbedrijf, algemeen	20	-2.053	-2.033	84	-1.044	-960	84	-1.098	-1.014
Totaal baten en lasten:	8.816	-26.509	-17.693	7.961	-24.578	-16.617	7.547	-23.255	-15.709
Reservemutaties	102	-74	28	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	8.918	-26.583	-17.665	7.961	-24.578	-16.617	7.547	-23.255	-15.709

* M.i.v. 2019 is de SOW-route per jaar, alsmede de zijinstroom apart zichtbaar gemaakt.

5.6 Algemene dekkingsmiddelen

Dekkingsmiddelen	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bijdrage algemene dienstverlening	27.801		27.801	23.751	-	23.751	24.946	-	24.946
Bijdrage Werkleerbedrijf	15.680	-	15.680	16.617	-	16.617	15.709	-	15.709
Bijdrage inkomensuitkeringen	88.575	-	88.575	82.732	-	82.732	80.916	-	80.916
Bijdrage armoedeveroorziening	5.568	-	5.568	4.222	-	4.222	6.295		6.295
Bijdrage overhead	-	-	-	8.536	-	8.536	9.409		9.409
Overige dekkingsmiddelen	1.772	-546	1.226	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten:	139.395	-546	138.850	135.857	-	135.857	137.275	-	137.275
Reservemutaties	2.758	-	2.758	-	-2.754	-2.754	-	-3.749	-3.749
Geraamd resultaat:	142.153	-546	141.607	135.857	-2.754	133.103	137.275	-3.749	133.525

5.7 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Als gevolg van de BBV-voorschriften dienen de overhead, vennootschapsbelasting en de post onvoorzien apart te worden opgenomen. Bij Stroomopwaarts is bij de opstelling van deze begroting nog geen vennootschapsbelasting aan de orde. Gezien het verplichtende karakter is deze post wel opgenomen.

Overige onderwerpen	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 (primair)			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	-	-	-	522	-9.258	-8.736	522	-8.851	-8.329
- Overhead	-	-	-	522	-9.058	-8.536	522	-9.931	-9.409
- Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Onvoorzien	-	-	-	-	-200	-200	-	-200	-200
- Taakstelling	-	-	-	-	-	-	-	1.280	1.280
Totaal baten en lasten:	-	-	-	522	-9.258	-8.736	522	-8.851	-8.329
Reservemutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	-	-	-	522	-9.258	-8.736	522	-8.851	-8.329

6 Bijdrage gemeenten

Wijzigingen als gevolg van de begrotingsrichtlijnen 2019

In de voorliggende begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 Stroomopwaarts MVS zijn de cijfers uit de begroting 2018 geactualiseerd. Het betreft de volgende uitgangspunten, c.q. ontwikkelingen:

- De ramingen voor 2020-2022 zijn meerjarig berekend in constante prijzen, behalve voor goederen en diensten.
- Op de budgetten voor goederen en diensten wordt een prijscompensatie toegepast van 1,6%, gebaseerd op de geactualiseerde middellange termijn raming 2019-2022 van het CPB.
- De afschrijving van vaste activa begint in het jaar volgend op de realisatie van de investering.
- Op basis van de notitie Rente 2017 van de BBV-commissie is de rentetoerekening gewijzigd. Er wordt door SOW geen rente omslagpercentage gehanteerd, omdat sprake is van project/taak specifieke financiering en slechts heel beperkt investeringen.
- In het kader van realistisch ramen is op advies van hosting P&O voor de ambtelijke salarissen uitgegaan van een loonstijging van 2,6%.
- De begroting is gebaseerd op de formatie per 1 januari 2018.
- Op advies van hosting P&O is voor de SW populatie uitgegaan van 2,5%. De begroting 2019 is gebaseerd op de populatie per 1 januari 2018 en een aangepaste omvang en ontwikkeling van de SW populatie 2019-2022.
- Er wordt uitgegaan van het Nader voorlopige BUIG budget 2018.
- Voor 2019 en verder geldt de volgende algemene verdeelsleutel: Maassluis 15,89%; Vlaardingen 38,82%; Schiedam 45,29%.

Bij de verwerking van de bijdrage van de gemeenten wordt onderscheid gemaakt in algemene en specifieke bijdragen en bijdragen waarbij sprake is van maatwerk. Om te voorkomen dat een bijdrage voor maatwerk dubbel in rekening worden gebracht, is deze bij de

betreffende kosten als inkomst verwerkt. Maatwerk is daardoor niet expliciet als dekkingsmiddel zichtbaar, maar wel verwerkt.

Rekening houdend met deze uitgangspunten ziet de bijdrage aan de begroting 2019 en meerjarenraming 2019-2022 er als volgt uit.

Bijdrage gemeente begroting 2019	2019	2020	2021	2022
MAASSLUIS				
Verdeelsleutel	7.955	7.834	7.144	6.924
Specifiek	12.215	12.392	12.491	12.573
uitkeringen	10.775	10.775	10.775	10.775
loonkostensubsidie	380	562	665	753
armoede	1.060	1.055	1.050	1.046
MAASSLUIS totaal:	20.170	20.226	19.635	19.498
VLAARDINGEN				
Verdeelsleutel	19.435	19.138	17.454	16.917
Specifiek	35.870	36.203	36.435	36.628
uitkeringen	32.170	32.170	32.170	32.170
loonkostensubsidie	986	1.334	1.580	1.787
armoede	2.714	2.699	2.685	2.671
VLAARDINGEN totaal:	55.304	55.341	53.889	53.545
SCHIEDAM				
Verdeelsleutel	22.674	22.327	20.363	19.736
Specifiek	39.126	39.279	39.524	39.729
uitkeringen	35.366	35.366	35.366	35.366
loonkostensubsidie	1.239	1.405	1.664	1.881
armoede	2.522	2.508	2.495	2.483
SCHIEDAM totaal:	61.800	61.606	59.888	59.466
Totaal dekkingsmiddelen:	137.275	137.173	133.412	132.508

Maatwerk begroting 2019	2019	2020	2021	2022
MAASSLUIS				
Garantievoorwaarden	<u>92</u>	<u>92</u>	<u>92</u>	<u>92</u>
MAASSLUIS totaal:	92	92	92	92
VLAARDINGEN				
Garantievoorwaarden	340	340	340	340
Consulent maats.ontw.	<u>66</u>	<u>66</u>	<u>66</u>	<u>66</u>
VLAARDINGEN totaal:	406	406	406	406
SCHIEDAM				
Garantievoorwaarden	90	90	90	90
ID-banen (incl 2,6%)	444	444	444	444
OV armoede	0	0	0	0
Vroegsignalering	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
SCHIEDAM totaal:	534	534	534	534
Totaal maatwerk	1.032	1.032	1.032	1.032

7 Paragrafen

In de financiële verordening Stroomopwaarts MVS is aangegeven dat de volgende paragrafen moeten worden opgenomen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering.

7.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven voor de belangrijkste risico's voor het primaire proces van Stroomopwaarts. Per risico worden de beheersmaatregelen benoemd. Daarnaast zullen beheersmaatregelen toegepast gaan worden waardoor -zo is het streven- de impactscore van risico's lager wordt. Vervolgens wordt het weerstandsvermogen van Stroomopwaarts behandeld in relatie tot de genoemde risico's. Tenslotte zal een korte samenvatting van de financiële positie gegeven worden.

Risico's van materieel belang

In onderstaande tabel zijn de risico's geïnventariseerd en benoemd. De risico's zijn beoordeeld aan de hand van een risicotabel, waarbij een score 1 t/m 5 is toegekend voor de kans dat een risico zich voordoet en een score van 1 t/m 5 voor de impact als het risico zich voordoet. Dit leidt tot een puntenscore tussen de 1 en 25. Voor de begroting zijn de risico's met een score van 10 en hoger aan het eind van deze paragraaf opgenomen.

Het totaal aan risico's wordt gecalculeerd op € 1,45 miljoen met betrekking tot de algemene dienstverlening en € 1,5 miljoen met betrekking tot de individuele dienstverlening. In de tabel is het bedrag gesplitst naar de gemeenten. Daarnaast is er een risico benoemd van € 0,8 miljoen direct bij de deelnemende gemeenten ten aanzien van de huisvesting en dienstverlening aan Stroomopwaarts.

Risicomanagement

Een belangrijk punt is het risicobewustzijn in de organisatie van Stroomopwaarts. Het managen van risico's is een integrale verantwoordelijkheid van het management. Om de vinger goed aan de pols te houden zullen de benoemde risico's onderdeel uitmaken van de interne- en externe rapportages van Stroomopwaarts. Zo wordt verzekerd dat er continu aandacht voor is. Ook wordt tijdig melden en bijsturen mogelijk, als risico's zich (dreigen) voor (te) doen.

Weerstandsvermogen

Het financieel weerstandsvermogen van Stroomopwaarts is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen of waarvoor geen voorzieningen bestaan. In de begroting is als beheersmaatregel, ruimte opgenomen voor onvoorziene ontwikkelingen.

Als risico's zich voor doen, dan kan dit dus gevolgen hebben voor de financiën van Stroomopwaarts wanneer de post onvoorzien is benut. (In de begroting 2019 en volgende jaren is een post onvoorzien opgenomen van € 200.000 op jaarbasis.) Er zijn (nog) geen reserves opgebouwd van waaruit kosten bij het zich voor doen van risico's, gedekt kunnen worden. Naast de post onvoorzien is er geen weerstandsvermogen beschikbaar.

Voor het debiteurenrisico op dubieuze handelsdebiteuren en op dubieuze inkomensdebiteuren is een voorziening opgenomen. In de voorziening voor inkomensdebiteuren in een storting en een realisatie geraamd. Ten aanzien van de handelsdebiteuren is de werkwijze in 2017 aangepast, op basis van de uitkomsten van het incassobeleid wordt de hoogte van de betreffende voorziening geraamd.

Door aanloopkosten in 2015 is een negatieve reserve ontstaan. In de komende jaren wordt de reserve geleidelijk aangevuld. In 2020 ontstaat een positieve reservepositie.

De stand en het verloop van de reserve is als volgt begroot:

Stand en verloop algemene reserve bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022
Stand per 1 januari	-7.635	-4.881	-1.131	2.586	2.586
storting	2.754	3.749	3.717	0	0
Stand per 31 december	-4.881	-1.131	2.586	2.586	2.586

Financiële positie

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft met ingang van begrotingsjaar 2016 voor, dat een aantal kengetallen wordt gepresenteerd in de begroting. Deze kengetallen geven, samen met de duiding die er aan gegeven wordt, inzicht in de financiële positie.

De kengetallen zijn eigenlijk niet bijzonder geschikt om Stroomopwaarts als opstartende gemeenschappelijke regeling mee te beoordelen. Ze zeggen meer over een organisatie met een historie van bezittingen en schulden. Hiervan is bij Stroomopwaarts nog geen sprake. Dit betekent dat scores grillig kunnen verlopen en met enige voorzichtigheid beschouwd moeten worden.

Financiële kengetallen begroting 2018	2018	2019	2020	2021	2022
	begroot	begroot	begroot	begroot	begroot
Netto schuldquote	5,17%	0,29%	-2,13%	-2,19%	-2,20%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	5,17%	0,29%	-2,13%	-2,19%	-2,20%
Solvabiliteitsratio	-26,61%	-0,29%	23,82%	23,82%	23,82%
Grondexploitatie	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Structurele exploitatieruimte	1,81%	6,66%	4,73%	5,27%	5,31%
Belastingcapaciteit	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

* Stroomopwaarts is per 1 juli 2015 van start gegaan. De realisatie 2015 betreft daarom een half jaar.

Het feit dat Stroomopwaarts begint met een negatief eigen vermogen betekent, dat in de eerste jaren geleend moet worden om in het verwachte exploitatietekort te voorzien (zie ook de paragraaf financiering). Daarnaast is de balans erg kort, omdat er zijn nauwelijks bezittingen zijn. Dit verklaart het hoge en negatieve percentage van het solvabiliteitsratio. Er valt wel een trend te herleiden, namelijk dat de scores van jaar op jaar beter worden. Dit is ook logisch, want er is sprake van eerst een tekort en in latere jaren een overschot op de begroting. De financiële positie is dus in het begin op papier niet gunstig. Er zijn weinig bezittingen, er is een negatief eigen vermogen, en er is sprake van korte schulden.

De gemeenten hebben zich gecommitteerd aan de continuïteit van Stroomopwaarts en gelden als achtervang. Op de middellange termijn zal Stroomopwaarts uit de negatieve cijfers komen, zoals hierboven is te zien.

Risico's bij Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico	Impact score	Toelichting	Beheersingsmaatregelen	Financieel risico begroting 2019
A. Algemene dienstverlening				
Integratie opgave van de drie SW-bedrijven tot één Werkleerbedrijf met (tempo)verschillen in uitvoering arbeidsontwikkeling en kwaliteit bedrijfsvoering in relatie tot strategie en visie van Stroomopwaarts MVS.	12	In 2016 is er gestart met de integratie van de drie SW bedrijven, waar mogelijk was zijn er stappen gemaakt om te komen tot een werkleerbedrijf.	• Uitgaan van de best practice van de drie bedrijven. Eerst optimaliseren per locatie en dan zorgvuldig en met veel begeleiding integreren. • Zorgvuldige optimalisatie en integratie strategie en procedure(s) en processen. • Adequate sturing door management op de integratie en transformatie. • Sterke bedrijfsvoering (management, staf kwantitatieve en kwalitatieve invulling). • Professionele ondersteuning door bedrijfsvoering. • Synergie in samenwerking met O&U en andere bedrijfsonderdelen SOW MVS. • Duidelijke afspraken over o.a. de wijze van aanlevering en opdrachtgeverschap O&U met betrekking tot de werkleertrajecten en opdrachtnemerschap Werkleerbedrijf. • Goede en eenduidige communicatie integraal, waaronder gemeenteraden en de diverse doelgroepen. • Rekening houden met de diverse culturen, veranderingsstrategie en management: opleiding en coaching leidinggevenden. • Voldoende (incidentele) middelen voor de harmonisatie ICT systemen (hosting bedrijfsvoering) en implementatie processen binnen Stroomopwaarts. • Communicatie stakeholders	200

Risico	Impact score	Toelichting	Beheersingsmaatregelen	Financieel risico begroting 2019
			De beheersingsmaatregelen zijn ondergebracht bij stuurgroep/ projectgroep “doorontwikkeling WLB”	
Taakstelling in verhoging TVW en verlaging van de kosten bij begrotingsrichtlijn 2018	16	De orderportefeuille zal meer gevuld moeten zijn met rendabele opdrachten. De efficiency zal gehaald worden in prijs (aanbesteding) en grotere opgave in de inrichting met van de nieuwe doelgroep en de ontwikkeling van de huidige doelgroep	- Maatschappelijk ondernemerschap van de deelnemende gemeente door optimalisering inzet doelgroep in o.a. activiteiten hosting bedrijfsvoering, afnemen dienstverlening van het werkleer-bedrijf (post, drukwerk, schoonmaak) - Nieuwe PMC opzetten i.s.m. economische zaken - Samenwerking startende ondernemers - Aanbesteding Poort instrument - Publiek-private (langdurige) samenwerking zoeken	600
Harmonisatie beleid en uitvoering,	10	Stroomopwaarts heeft de opgave om efficiënter en effectiever te gaan werken, om binnen een periode van 5 jaar de negatieve reserve in te lopen. Deze opgave wordt ingevuld door harmonisatie van beleid en uitvoering.	- Beleid deelnemende gemeenten van samenwerking naar samengaan - Regie op beleidsontwikkeling - Kwaliteit personeel verhogen - Professionele wijze nakomen afspraken : borgen kwaliteit en kwantiteit	200
Harmonisatie processen en systemen en innovatie	12	Stroomopwaarts heeft de opgave om efficiënter en effectiever te gaan werken, om binnen een periode van 5 jaar de negatieve reserve in te lopen. Deze opgave wordt ingevuld door harmonisatie van beleid, uitvoering, processen en systemen.	- Ontwikkel agenda tussen Stroomopwaarts en hosting bedrijfsvoering - Optimale inrichting Procesmanagement - Optimale inrichting Informatiemanagement - Voldoende middelen (tijd en geld) voor de ontwikkelopgave bij hosting bedrijfsvoering	450

Risico	Impact score	Toelichting	Beheersingsmaatregelen	Financieel risico begroting 2019
Wettelijke verplichting AVG	25	Vanaf is 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht geworden. Daarmee is de privacywetgeving voor de hele EU geregeld. Op basis hiervan heeft Stroomopwaarts een functie Gegevensbescherming AVG gecreëerd. De functionaris Gegevensbescherming heeft een onafhankelijke rol en adviseert aan de directie. Omdat de gemeenten geen eensluidende zienswijze hebben gepresenteerd, zijn de kosten nog niet in de begroting 2019 verwerkt, maar opgenomen in de risicoparagraaf.	In overleg zal bekeken worden in hoeverre het trap-op-trap-af-principe financiële ruimte biedt voor dekking van de kosten. Als geen ruimte aanwezig is, dient financiering door de gemeenten via de algemene verdeelsleutel te worden overwogen.	90
TOTAAL <i>Algemene dienstverlening</i>			(M 244, V 598, S 698)	1.540

B. Individuele dienstverlening

Inkomensvoorziening		De prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden is gebaseerd op de taakstelling van de gemeenten. De uitgaven zijn gebaseerd op p x q. Ultimo 2017 is het aantal gedaald met een beperkte afwijking ten opzicht van de ambitie. In 2018 is de trend van dalende aantal uitkeringsgerechtigden	▪ Actieve werkgeversbenadering voor het creëren en/ of faciliteren van nieuwe plaatsingen ▪ Vernieuwende / innovatieve training voor ontwikkeling groep ▪ Handhaving / maatregelen ▪ Preventie aan de Poort ▪ Aanpak Zo snel mogelijk naar (eenvoudig) Werk ▪ Sluitende aanpak, in samenwerking met onderwijs ▪ Aanpak statushouders gericht op werk ▪ Inzet voorliggende voorzieningen ▪ Flexibiliteit in bemiddeling werk (deeltijd) ▪ Werkleertrajecten	1.000
Armoedeverzoening		Omdat het een openeinde regeling betreft is sprake van een financieel risico. Met name op de onderdelen bewindsvoering en maatschappelijke participatie kinderen.	▪ Aanpassen werkwijze in de uitvoering ▪ Aanpassen voorzieningen niveau	500
TOTAAL individuele dienstverlening			(M 238, V 568, S 694)	1.500

C. Huisvesting en dienstverlening gemeenten aan Stroomopwaarts.

Risico	Impact score	Toelichting	Beheersingsmaatregelen	Financieel risico begroting 2019
Huisvesting Stroomopwaarts		In 2019 zal 1 van de locatie het huurcontract aflopen, daarnaast is er behoefte in het kader van de opgave om O&U en WLB dichterbij elkaar te brengen om een optimale aansluiting te kunnen realiseren voor de dienstverlening. Door verschillende locaties gaat er tijd verloren. Er is er sprake van oude huisvesting, waar hogere druk ligt op onderhoud.	• Inzicht in de huidige kostenstructuur bestaande locaties, o.a. meerjarig onderhoudsplan. • Ontwikkel huisvesting agenda tussen Stroomopwaarts en de deelnemende gemeenten. • Opnemen in de beleidsontwikkeling bij de voorjaarsnota 2019 de deelnemende gemeenten.	500
Hosting bedrijfsvoering		Momenteel is er geen volledige aansluiting tussen Stroomopwaarts en hosting bedrijfsvoering. Mogelijk knelpunten ontstaan bij doorlooptijd van harmonisatie, innovatie en wijziging en/of nieuwe wet en regelgeving. Het risico is dat door achterblijven van bedrijfsvoering de opgave voor Stroomopwaarts / participatiewet niet gehaald kan worden.	• Volledige inrichting P&C hosting bedrijfsvoering (begroting en verantwoording), en vooraf de ambities en verwachtingen met elkaar afstemmen. • SLA voor alle onderdelen van hostende onderdelen bedrijfsvoering. • Gouvernance inrichten • Harmonisatie processen • Opnemen in de beleidsontwikkeling bij de voorjaarsnota 2019 de deelnemende gemeenten.	300
TOTAAL hosting				800

7.2 Paragraaf Financiering

Het doel van de treasury functie van Stroomopwaarts kan worden geformuleerd als:

- het sturen op,
- het beheersen van,
- het verantwoorden over en
- het toezicht houden op

de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's op een zodanige wijze, dat risico's worden geminimaliseerd en opbrengsten worden geoptimaliseerd.

In het Treasurystatuut Stroomopwaarts MVS is bovenstaand doel in concretere doelstellingen vertaald. De doelstellingen komen in het kort neer op betrouwbare toegang tot financiële markten, minimalisering van de kosten, optimalisering van het renteresultaat en het waarborgen van taken en verantwoordelijkheden.

Toegang tot financiële markten

De doelstelling zoals in het treasurystatuut bepaald is, is het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities waardoor Stroomopwaarts MVS in staat is en blijft om voldoende middelen te kunnen aantrekken en overtollige gelden te kunnen uitzetten om de taken binnen de kaders van de vastgestelde begroting uit te voeren.

De treasury functie zal waarborgen dat SOW te allen tijde aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. Dit betekent dat er een liquiditeiten prognose voorafgaand aan de begrotingsperiode wordt opgesteld en dat deze prognose regelmatig getoetst zal worden aan de daadwerkelijke geldstromen. De prognose is gebaseerd op de begroting, waaruit de kasstromen worden geconstrueerd. De prognose bevat dus aannames en daarom is regelmatige toetsing belangrijk. Elk jaar zal er bij de begroting een ge-update prognose worden gepresenteerd.

Financieringsbehoefte	2019	2020	2021	2022
Begin	-7,1	-4,0	-1,0	-1,9
Verwachte cashflow o.b.v. begroting 2019-2022	3,1	3,0	-0,9	-1,0
Investeringsen	-	-	-	-
Aflossingen	-	-	-	-
Eind	-4,0	-1,0	-1,9	-2,9

In bovenstaande tabel betekent een positief bedrag een behoefte (= aflossen/sparen), een negatief bedrag betekent tekort (= lenen).

Uit de verwacht cashflow blijkt dat Stroomopwaarts binnen de kasgeldnorm blijft. Dit betekent dat met kortlopende financiering kan worden volstaan. Mocht onverhoopt toch een hogere financieringsbehoefte ontstaan, waardoor het aantrekken van langlopende financiering (looptijd >1 jaar) noodzakelijk wordt, dan wordt dit gemeld via de bestuursrapportage en/of in de jaarstukken.

Minimalisering kosten

De doelstelling zoals in het treasurystatuut bepaald is, is het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities. Aan deze doelstelling zal inhoud gegeven worden door gebruik te maken van de bestaande systemen (intern) en externe relaties van de hostende gemeente, zijnde Schiedam.

Optimalisering renteresultaat

De doelstelling, zoals in het treasurystatuut is bepaald, is het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido en de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut. Dit betekent zo voordelig mogelijk lenen en tegen zo gunstig mogelijke condities uitzetten.

Een renteresultaat wordt door bepaald door de omvang van de te lenen of uit te zetten middelen (p) en de daarover te betalen c.q. te ontvangen rente (q). Aan deze ‘p maal q’ formule wordt op twee wijzen invulling gegeven. Allereerst wordt er naar gestreefd om niet meer te lenen dan nodig is, maar ook om niet meer liquide middelen aan te houden dan nodig is (een goed saldobehoor). Daaraan wordt op de langere termijn ook invulling gegeven door de eerder genoemde liquiditeits prognoses te bewaken en te actualiseren indien nodig. De omvang van de te lenen middelen is bepaald in de tabel ‘financieringsbehoefte’ hierboven.

Voor de inschatting van de betalen of ontvangen rente in 2019 wordt uitgegaan van het volgende percentage:

- *Te lenen geld <1 jaar: 0,00% (begroot is € 0)*
- *Uitgezet geld <1 jaar: 0,00 % (begroot is € 0 - schatkistbankieren).*

Verder wordt gestreefd naar zo veel mogelijk concurrentie tussen de partners die Stroomopwaarts geld lenen. Dit gebeurt door bij het aantrekken van leningen bij zo veel mogelijk partijen, tegelijkertijd als het kan, offertes op te vragen.

Op basis van de notitie Rente 2017 van de BBV-commissie is de rentetoerekening gewijzigd. Er wordt door SOW geen rente omslagpercentage gehanteerd, omdat sprake is van project, of taakspecifieke financiering en slechts heel beperkt investeringen. Begrote rentelasten worden dan ook conform de nieuwe voorschriften toegerekend aan het taakveld waar de financiering betrekking op heeft.

De liquiditeitsbehoefte ontstaat door het (voor-)financieren van werkkapitaal (met name door het ontstaan van debiteuren). De kosten voor financiering hebben dus in overgrote mate betrekking op het taakveld inkomensregelingen. Dit is dan ook de reden dat Stroomopwaarts uitgaat voor projectfinanciering voor dat taakveld. Het verwachte renteresultaat voor 2019 is dan ook nul.

Renteschema 2019		Bedrag
(bedragen x € 1.000)		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	0
b.	De externe rentebaten	-/- -
Saldo rentelasten en rentebaten:		0
c1	De rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- -
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- <u>0</u>
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente:		-
d1	Rente over eigen vermogen	+/- -
d2	Rente over voorzieningen	+/- -
Totaal aan taakvelden toe te rekenen (in én externe rente)		-
De aan taakvelden toegerekende rente via rente-omslag		-
Resultaat op het taakveld treasury voor de rente		-

In de latere jaren wordt een lichte stijging van het rentepercentage verwacht, echter gezien de negatieve rentestand op dit moment is de verwachting dat dit de komende 4 jaar nog niet boven de 0% zal uitkomen.

Wettelijke kaders

Uiteraard zullen de wettelijke kaders bewaakt worden, de meest relevante hiervan zijn de kasgeldnorm, die stelt dat Stroomopwaarts maximaal 8,2% van zijn begroting aan kortlopende financiering heeft en het voorschrift dat een eventueel overschot aan liquide middelen in 's Rijks Schatkist wordt aangehouden.

Stroomopwaarts heeft op dit moment geen langlopende leningen die afgelost dienen te worden, waardoor aan de renterisiconorm van 20% wordt voldaan.

Limiet	Doellimiet	Bijzonderheden	Norm in % van begrotingstotaal	Bedrag in € miljoen
Kasgeld limiet	Maximalisering financiering met kortlopende leningen (tot één jaar)	Overschrijding norm is toegestaan (maximaal twee achtereenvolgende kwartalen)	8,2%	12,3
Renterisico norm	Beheersing renterisico bij (her)financieringen (vanaf één jaar) door spreiding van de financieringsmomenten	Geen	20,0%	29,9

Waarborgen taken en verantwoordelijkheden

De doelstelling zoals in het treasurystatuut bepaald is, is het waarborgen dat de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van de treasury duidelijk worden geregeld. De eerste belangrijke stappen in de vorm van Financiële Verordening Stroomopwaarts en het treasurystatuut stroomopwaarts zijn al gezet. Meer op het uitvoerende niveau, zal het treasury proces beschreven worden en vastgelegd. Hierin zullen taken en verantwoordelijkheden worden beschrijven, teneinde toetsing op deze doelstelling mogelijk te maken.

7.3 Paragraaf Bedrijfsvoering

Ambitie 2019

In 2019 is de bedrijfsvoering volledig gericht op de ambities van Stroomopwaarts. We beschikken over alle faciliteiten om onze opdracht goed te kunnen uitvoeren en onze mensen zijn deskundig, gemotiveerd en enthousiast. Zij zijn trots op Stroomopwaarts en dragen dit uit aan opdrachtgevers, ondernemers en inwoners. De kwaliteit van onze dienstverlening is hoog en de manier waarop we werken, spreekt inwoners, opdrachtgevers, partners en het bedrijfsleven aan.

Prestatie-indicator	Begroting 2019	Begroting 2021
Ziekteverzuim: Het ziekteverzuim van het SW-personeel daalt naar of onder de benchmark van 13,0% (SBCM 2017)	minder dan 12,5%	minder dan 12,5%
Ziekteverzuim : Het ziekteverzuim van het ambtelijk personeel ligt maximaal op het landelijk gemiddelde voor vergelijkbare organisaties (Divosa 2017)	minder dan 6,0%	minder dan 6,0%
Medewerkerstevredenheid: De werknemerstevredenheid ligt op of boven de landelijke benchmark (BMC benchmark)	Wordt weer gemeten in 2020	hoger dan 7,2
Verbijzonderde interne controle is goed	95 %	95%
Kwaliteit: Van het totaal aantal juridische procedures (bezwaar) geldt dat maximaal geground wordt verklaard:	minder dan 5%	minder dan 4,5%
Bij het KCC wordt telefoongesprek direct afgehandeld: Aantal telefoontjes welke binnen de termijn teruggebeld worden (2017; 75,5%):	≥ 70 % ≥ 85 %	≥ 70 % ≥ 95 %
cliënttevredenheid onder klanten van participatiewet (gemeten door BMC)	Wordt weer gemeten in 2020	hoger dan 7,2
Aantal klachten is niet hoger dan realisatie 2017 (279)	270	250

Dienstverleningsconcept Stroomopwaarts

Preventie aan de poort (passief)

- Digitale selectie via site
- Balie* stuurt op (digitaal)gedrag

Tevreden klanten

- Betrouwbare partner
- Feedback proces op alle kanalen
- Realtime inzicht in wachttijden
- Sturen op wachttijdvoorspelling

Clënten, Ondernemers, werknemers worden actief digitaal bediend

- Clënten worden ontzorgd en actief geïnformeerd over regelingen en werk
- Digitale diensten voor ondernemers en werknemers met track&trace**
- Plaats-, tijd- & apparaatonaafhankelijk

Persoonlijk

- We vragen niet wat we weten
- Contact is persoonlijk en op maat
- Een klantmelding heeft altijd een opvolging
- Privacy gewaarborgd
- Iedereen doet mee, het kan dus well

Betrouwbare informatiepositie voor de klant

- Actuele informatie inzichtelijk voor de klant
- Wachttijdvoorspelling
- Dus: uniforme processen over alle kanalen
- Dus: intern een digitaal proces van begin tot eind

Optimale inzet van kanalen

- 1 ingang
- Sturen op kanalen
- 60% van de vragen wordt binnen 3 kliks op de website of door het KCC afgehandeld
- Klare taal
- Digitale afspraken
- We omarmen van moderne digitale kanalen (social media, whatsapp)
- Persoonlijke benadering voor werkgevers
- Stroomopwaarts is via zoekmachines direct te vinden

* loket/wijkteamlocatie/formulierenbrigade
** bv. urnregistratie, offertes, orders, facturatie

van onze medewerkers. Richting hosting bedrijfsvoering sturen we specifiek op het kwaliteitsniveau van de door ons gevraagde producten en diensten. Wij adviseren, verbinden en informeren onze in- en externe klanten pro-actief over actuele wet- en regelgeving en werk. De communicatie is snel, toegankelijk en helder. Onze klanten kunnen ons laagdrempelig benaderen door slimme internetapplicaties.

Taakstelling

In de begroting 2019 is één taakstelling opgenomen. De taakstelling is inclusief de opgave van 2018 van € 940.000. Begin 2019 is de invulling van de opgave bekend.

Taakstelling begroting Stroomopwaarts	2019	2020	2021	2022
Taakstelling begroting Stroomopwaarts	1.280	1.334	1.434	1.534

7.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen is nog niet uitgewerkt.

Wettelijke verplichting AVG

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht geworden. Daarmee is de privacywetgeving voor de hele EU geregeld. Op basis hiervan heeft Stroomopwaarts een functie Gegevensbescherming AVG gecreëerd. De functionaris Gegevensbescherming heeft een onafhankelijke rol en adviseert aan de directie. Omdat de gemeenten geen eensluidende zienswijze hebben gepresenteerd, zijn de kosten nog niet in de begroting 2019 verwerkt, maar opgenomen in de risicoparagraaf.

Aanpak

In 2019 werken wij verder aan het LEAN maken van onze werkprocessen. Wij blijven investeren in de persoonlijke en vakinhoudelijke ontwikkeling

8 Financiële begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

8.1 Overzicht van baten en lasten 2019 per programma

Programma (bedragen x 1.000)	Jaarstukken 2017			Begroting 2018 primair			Begroting 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Intake en preventie	67	-5.023	-4.956	-	-4.659	-4.659	-	-3.716	-3.716
Inkomensondersteuning	4.209	-109.849	-105.640	2.270	-93.877	-91.607	3.055	-91.872	-88.817
Werken	3.469	-16.574	-13.105	4.383	-15.271	-10.887	4.954	-20.563	-15.609
Participeren	32	-1.841	-1.809	100	-697	-597	100	-1.446	-1.346
Werkleerbedrijf	8.816	-26.509	-17.693	7.961	-24.578	-16.617	7.547	-23.255	-15.709
Dekkingsmiddelen	139.395	-546	138.850	135.857	-	135.857	137.275	-	137.275
Overhead	-	-	-	522	-9.058	-8.536	522	-9.931	-9.409
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-200	-200	-	-200	-200
Taakstelling	-	-	-	-	-	-	-	1.280	1.280
Totale baten en lasten:	155.988	-160.341	-4.354	151.093	-148.339	2.754	153.453	-149.704	3.750
Intake en preventie	102	-74	28	-	-	-	-	-	-
Inkomensondersteuning	715	-517	197	-	-	-	-	-	-
Werken	204	-148	56	-	-	-	-	-	-
Participeren	102	-74	28	-	-	-	-	-	-
Werkleerbedrijf	102	-74	28	-	-	-	-	-	-
Dekkingsmiddelen	2.758	-	2.758	-	-2.754	-2.754	-	-3.749	-3.749
Overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reservemutaties:	3.983	-887	3.096	-	-2.754	-2.754	-	-3.749	-3.749
Intake en preventie	169	-5.097	-4.928	-	-4.659	-4.659	-	-3.716	-3.716
Inkomensondersteuning	4.924	-110.367	-105.443	2.270	-93.877	-91.607	3.055	-91.872	-88.817
Werken	3.673	-16.721	-13.049	4.383	-15.271	-10.887	4.954	-20.563	-15.609
Participeren	134	-1.915	-1.781	100	-697	-597	100	-1.446	-1.346
Werkleerbedrijf	8.918	-26.583	-17.665	7.961	-24.578	-16.617	7.547	-23.255	-15.709
Dekkingsmiddelen	142.153	-546	141.607	135.857	-2.754	133.103	137.275	-3.749	133.525
Overhead	-	-	-	522	-9.058	-8.536	522	-9.931	-9.409
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-200	-200	-	-200	-200
Taakstelling	-	-	-	-	-	-	-	1.280	1.280
Geraamd resultaat	159.970	-161.228	-1.258	151.093	-151.093	0	153.453	-153.453	0

8.2 Balans 2019

		BALANS	Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS		
(bedragen x €1.000)			(bedragen x €1.000)		
ACTIVA	31-12-2019	PASSIVA	31-12-2019		
VASTE ACTIVA		VASTE PASSIVA			
<u>Materiële vaste activa</u>		<u>Eigen vermogen</u>			(544)
investerings met economisch nut	344	<i>Algemene reserve</i>	(1.131)		
		<i>Bestemmingsreserves</i>	587		
		<i>Gerealiseerd resultaat</i>	0		
<u>Financiële vaste activa</u>		<u>Voorzieningen</u>			0
N.v.t.		<i>Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen en risico's</i>	0		
		<i>Voorziening ter egalisatie van kosten</i>	0		
		<u>Vaste schuld</u>			0
		N.v.t.			
Totaal vaste activa	344	Totaal vaste passiva			(544)
VLOTTENDE ACTIVA		VLOTTENDE PASSIVA			
<u>Voorraden</u>	51	<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>			9.619
Grond- en hulpstoffen	51	<i>Overige kasgeldleningen</i>	4.038		
onderhanden werk	(0)	<i>Overige schulden</i>	5.581		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	12.577	<u>Overlopende passiva</u>			6.343
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	5.074	<i>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.</i>	1.461		
Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.596	<i>De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel</i>			
<i>Overige vorderingen</i>	4.907	<i>die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.</i>	0		
Liquide middelen (kas, banksaldi)		<i>Overige vooruitontvangen bedragen</i>	4.883		
<u>Overlopende activa</u>	1.899				
Overige overlopende activa	1.899				
Totaal vlottende activa	15.074	Totaal vlottende passiva			15.963
TOTAAL-GENERAAL	15.418	TOTAAL-GENERAAL			15.418

8.3 Meerjarenraming 2020-2022

Programma (bedragen x 1.000)	Meerjarenraming 2020			Meerjarenraming 2021			Meerjarenraming 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Intake en preventie	-	-3.716	-3.716	-	-3.716	-3.716	-	-3.716	-3.716
Inkomensondersteuning	3.055	-91.839	-88.784	3.055	-91.807	-88.752	3.055	-91.775	-88.720
Werken	5.438	-22.216	-16.778	5.680	-22.774	-17.093	5.640	-22.921	-17.281
Participeren	100	-1.446	-1.346	100	-1.446	-1.346	100	-1.446	-1.346
Werkleerbedrijf	7.343	-21.900	-14.557	7.204	-21.534	-14.330	7.182	-20.552	-13.369
Dekkingsmiddelen	137.173	-	137.173	133.412	-	133.412	132.508	-	132.508
Overhead	522	-9.931	-9.409	522	-9.931	-9.409	522	-9.931	-9.409
Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-0	-0
Onvoorzien	-	-200	-200	-	-200	-200	-	-200	-200
Taakstelling	-	1.334	1.334	-	1.434	1.434	-	1.534	1.534
Totale baten en lasten:	153.631	-149.914	3.717	149.974	-149.974	0	149.008	-149.008	-0
Intake en preventie			-			-			-
Inkomensondersteuning			-			-			-
Werken			-			-			-
Participeren			-			-			-
Werkleerbedrijf			-			-			-
Dekkingsmiddelen	-	-3.717	-3.717	-	-	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reservemutaties:	-	-3.717	-3.717	-	-	-	-	-	-
Intake en preventie	-	-3.716	-3.716	-	-3.716	-3.716	-	-3.716	-3.716
Inkomensondersteuning	3.055	-91.839	-88.784	3.055	-91.807	-88.752	3.055	-91.775	-88.720
Werken	5.438	-22.216	-16.778	5.680	-22.774	-17.093	5.640	-22.921	-17.281
Participeren	100	-1.446	-1.346	100	-1.446	-1.346	100	-1.446	-1.346
Werkleerbedrijf	7.343	-21.900	-14.557	7.204	-21.534	-14.330	7.182	-20.552	-13.369
Dekkingsmiddelen	137.173	-3.717	133.455	133.412	-	133.412	132.508	-	132.508
Overhead	522	-9.931	-9.409	522	-9.931	-9.409	522	-9.931	-9.409
Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-0	-0
Onvoorzien	-	-200	-200	-	-200	-200	-	-200	-200
Taakstelling	-	1.334	1.334	-	1.434	1.434	-	1.534	1.534
Totaal Saldo:	153.631	-153.631	0	149.974	-149.974	0	149.008	-149.008	-0

8.4 Meerjarige balans 2020-2022

BALANS						Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS					
(bedragen x €1.000)						(bedragen x €1.000)					
ACTIVA	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022			PASSIVA	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022		
VASTE ACTIVA						VASTE PASSIVA					
<u>Materiële vaste activa</u>						<u>Eigen vermogen</u>					
investeringen met economisch nut	344	344	344			Algemene reserve	2.586	3.173	2.586	2.586	3.173
						Bestemmingsreserves	587		587	587	
						Gerealiseerd resultaat	0		0	0	
<u>Financiële vaste activa</u>						<u>Voorzieningen</u>		0		0	0
N.v.t.						Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen en risico's	0		0	0	
						Voorziening ter egalisatie van kosten	0		0	0	
						<u>Vaste schuld</u>		0		0	0
						N.v.t.					
Totaal vaste activa	344	344	344			Totaal vaste passiva	3.173	3.173	3.173		
VLOTTENDE ACTIVA						VLOTTENDE PASSIVA					
<u>Voorraden</u>		51	51		51	<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		5.581	5.581		5.581
Grond- en hulpstoffen	51		51	51		Overige kasgeldleningen	0		0	0	
onderhanden werk	(0)	(0)	(0)	(0)		Overige schulden	5.581	5.581	5.581		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		12.577	12.577		12.577	<u>Overlopende passiva</u>		6.343	6.343		6.343
Vorderingen op openbare lichamen	5.074		5.074	5.074		Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	1.461		1.461	1.461	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.596		2.596	2.596		De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	0		0	0	
Overige vorderingen	4.907		4.907	4.907		Overige vooruitontvangen bedragen	4.883		4.883	4.883	
Liquide middelen (kas, banksaldi)		227	227		227						
<u>Overlopende activa</u>		1.899	1.899		1.899						
Overige overlopende activa	1.899		1.899	1.899							
Totaal vlottende activa	14.754	14.754	14.754			Totaal vlottende passiva	11.925	11.925	11.925		
TOTAAL-GENERAAL	15.098	15.098	15.098			TOTAAL-GENERAAL	15.098	15.098	15.098		

8.5 Incidentele baten en lasten

Meerjaren overzicht incidentele baten en lasten Stroomopwaarts, begroting 2019, meerrajenraming 2020 -2022

Incidentele Baten (x € 1.000)					Incidentele Lasten (x € 1.000)				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Programma Intake en preventie					Programma Intake en preventie				
Programma Inkomensondersteuning					Programma Inkomensondersteuning				
Programma Werken					Programma Werken				
Programma Participeren					Programma Participeren				
Programma Werkleerbedrijf					Programma Werkleerbedrijf				
Dekkingsmiddelen					Dekkingsmiddelen				
Overhead					Overhead				
Onvoorzien	0	0	0	0	Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal Incidentele baten programma	0	0	0	0	Totaal Incidentele lasten programma	0	0	0	0
<u>Mutatie reserves</u>					<u>Mutaties reserves</u>				
Programma Intake en preventie					Programma Intake en preventie				
Programma Inkomensondersteuning					Programma Inkomensondersteuning				
Programma Werken					Programma Werken				
Programma Participeren					Programma Participeren				
Programma Werkleerbedrijf					Programma Werkleerbedrijf				
Dekkingsmiddelen					Dekkingsmiddelen				
Begrotingssaldo t.l.v. algemene reserve	0	0	0	0	Begrotingssaldo t.g.v. algemene reserve	3.749	3.717	0	0
Totaal Incidentele baten reserves	0	0	0	0	Totaal Incidentele lasten reserves	3.749	3.717	0	0
Totaal Incidentele baten	0	0	0	0	Totaal Incidentele lasten	3.749	3.717	0	0

Het saldo van de incidentele baten en lasten bedraagt:

2019 3.749 aan incidentele lasten worden gedekt door structurele middelen
 2020 3.717 aan incidentele lasten worden gedekt door structurele middelen
 2021 geen incidentele lasten
 2022 geen incidentele lasten

Meerjarige is sprake van materieel evenwicht.

8.6 Reserves en voorzieningen

Onderstaand een overzicht van de standen en mutaties van de reserves en voorzieningen 2019-2022. De mutaties in de reserve betreffen incidentele mutaties. Daarom is geen apart overzicht met structurele vermeerderingen en verminderingen opgenomen.

Reserves

Algemene reserve bedragen x € 1.000	Saldo 1-jan	2019		saldo 31-dec	2020	2021	2022
		vermeerdering	vermindering		saldo 31-dec	saldo 31-dec	saldo 31-dec
Algemene reserve	-4.881	3.749		-1.131	2.586	2.586	2.586
Totaal	-4.881	3.749	0	-1.131	2.586	2.586	2.586

Reserve transitie Stroomopwaarts bedragen x € 1.000	Saldo 1-jan	2019		saldo 31-dec	2020	2021	2022
		vermeerdering	vermindering		saldo 31-dec	saldo 31-dec	saldo 31-dec
Reserve transitie	909			909	909	909	909
Totaal	587	0	0	587	587	587	587

Voorzieningen

Voorziening dubieuze debiteuren bedragen x € 1.000	Saldo 1-jan	2019		saldo 31-dec	2020	2021	2022
		vermeerdering	vermindering		saldo 31-dec	saldo 31-dec	saldo 31-dec
Dubieuze handelsdebiteuren	91			91	91	91	91
Dubieuze inkomensdebiteuren	11.574	900	900	11.574	11.574	11.574	11.574
Totaal	11.664	900	900	11.664	11.664	11.664	11.664

Noot:

De voorzieningen dubieuze debiteuren wordt aan de actiefzijde van de balans verwerkt, omdat sprake is van een correctie op de balanswaarde. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de waarde van de post debiteuren onder de balanspost Overige vorderingen.

8.7 EMU-saldo

Stroomopwaarts dient in de begroting een berekening opnemen van het zogenoemde EMU-saldo, en wel voor drie jaren: een raming voor het begrotingsjaar zelf (2019), een prognose voor het vorig begrotingsjaar (2018) en een raming voor het jaar volgend op het begrotingsjaar (2020).

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		begroting 2018	begroting 2019	meerjarenraming 2020 (uit de begroting 2019)
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.754	3.750	3.717
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	92	79	38
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u bitcoins verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0	0	0
Berekend EMU-saldo (1+2+3-4+5+6+7+8-9-10-11)		2.846	3.829	3.755

9 Bijlagen

9.1 Ontwikkelingen doelgroepen

In onderstaande tabel wordt het verwachte aantal FTE per doelgroep weergegeven. Er wordt uitgegaan van de geplande pensioenleeftijden plus vijf overige verloop. Het betreft het gemiddelde aantal FTE. Dit aantal is de basis voor de berekeningen in de begroting.

aantal in doelgroep	gemiddelde TVW	2019 aantal	2020 aantal	2021 aantal	2022 aantal
Begeleid werken SW	LKS	17	17	17	17
Detachering	€ 16.135	274	304	319	317
Beschut	€ 5.943	266	213	178	167
Werken op locatie, Wol /flex	€ 11.624	289	289	288	288
Overige bedrijfsactiviteiten	€ 11.624	15	16	16	16

In de volgende tabel is het verwachte aantal FTE per 31 december per jaar getoond, alsmede het percentage ten opzichte van het totaal per jaar.

Jaar	Intern		WOL		Detachering		Begeleid werken		Stand 31-12	
2018	294	34%	304	35%	259	30%	17	2%	874	100%
2019	237	28%	304	36%	289	34%	17	2%	847	100%
2020	188	23%	304	37%	319	39%	17	2%	828	100%
2021	167	21%	304	38%	319	40%	17	2%	807	100%
2022	139	18%	304	39%	313	40%	17	2%	773	100%

Tabel ontwikkeling SOW route (1 fte bedraagt 32 uur) per 31 december

Jaar	1e jaar SOW route	2e jaar SOW route (interne garantie baan)	(externe) garantie baan na jaar 1	uitval jaar 1	(externe) garantiebaan na jaar 2*	uitval jaar 2	eind uitval
2017 realisatie	-	11	-	-	-	5	-
2018	30	-	7	3	-	-	2
2019	36	20	10	4	5	5	-
2020	42	22	12	5	6	5	4
2021	45	25	12	8	7	6	5
2022	45	25	12	8	7	4	8

Wettelijk aantal beschikbare beschutte werkplekken

Tabel ontwikkeling beschutte werkplekken (1fte bedraagt 31 uur)

Jaar	Instroom SOW-route	Zij-instroom op basis van verwacht wettelijk aantal	Eindstand per 31-12 cumulatief
2017 realisatie	-	8	8
2018	4	18	30
2019	-	24	54
2020	6	19	79
2021	6	10	95
2022	4	6	105

9.2 Ontwikkeling uitkeringsgerechtigden 2019

Prognose aantal uitkeringen (gemiddeld), MAASSLUIS		2019	2020	2021	2022	2023
	prijs	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
PW	€ 13.825	736	736	736	736	736
IOAW	€ 14.658	40	40	40	40	40
IOAZ	€ 16.220	2	2	2	2	2
BBZ	-	-	-	-	-	-
Aantal uitkeringen		778	778	778	778	778
Garantie banen intern	€ 10.092	3	4	4	4	4
Garantie banen extern	€ 10.092	25	37	44	51	58
Nieuw beschut	€ 10.869	9	13	16	18	18
Totaal		815	833	843	851	858
Prognose aantal uitkeringen (gemiddeld), VLAARDINGEN		2019	2020	2021	2022	2023
	prijs	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
PW	€ 13.521	2.263	2.259	2.259	2.259	2.259
IOAW	€ 14.658	110	110	110	110	110
IOAZ	€ 16.220	1	1	1	1	1
BBZ	-	-	-	-	-	-
Aantal uitkeringen		2.374	2.370	2.370	2.370	2.370
Garantie banen intern	€ 10.092	8	9	10	10	10
Garantie banen extern	€ 10.092	66	89	105	121	121
Nieuw beschut	€ 10.869	22	32	38	42	42
Totaal		2.470	2.500	2.523	2.544	2.544
Prognose aantal uitkeringen (gemiddeld), SCHIEDAM		2019	2020	2021	2022	2023
	prijs	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
PW	€ 13.708	2.395	2.391	2.391	2.391	2.391
IOAW	€ 14.658	166	166	166	166	166
IOAZ	€ 16.220	10	10	10	10	10
BBZ	-	-	-	-	-	-
Aantal uitkeringen		2.571	2.567	2.567	2.567	2.567
Garantie banen intern	€ 10.092	9	9	11	11	11
Garantie banen extern	€ 10.092	89	94	111	128	145
Nieuw beschut	€ 10.869	23	34	40	45	45
Totaal		2.692	2.703	2.728	2.750	2.767

Uitkeringsbedragen er gemeente 2019-2022

Begroting	2019	2020	2021	2022
Maassluis				
PW	€ 10.156.216	€ 10.156.216	€ 10.156.216	€ 10.156.216
IOAW	€ 586.320	€ 586.320	€ 586.320	€ 586.320
IOAZ	€ 32.440	€ 32.440	€ 32.440	€ 32.440
BBZ	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 10.774.976	€ 10.774.976	€ 10.774.976	€ 10.774.976
Garantie banen intern	€ 30.276	€ 37.791	€ 42.945	€ 42.945
Garantie banen extern	€ 252.300	€ 377.913	€ 446.625	€ 515.336
Nieuw beschut	€ 97.821	€ 146.153	€ 175.754	€ 194.254
Totaal	€ 11.155.373	€ 11.336.834	€ 11.440.299	€ 11.527.511

Begroting	2019	2020	2021	2022
Vlaardingen				
PW	€ 30.541.007	€ 30.541.007	€ 30.541.007	€ 30.541.007
IOAW	€ 1.612.380	€ 1.612.380	€ 1.612.380	€ 1.612.380
IOAZ	€ 16.220	€ 16.220	€ 16.220	€ 16.220
BBZ	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 32.169.607	€ 32.169.607	€ 32.169.607	€ 32.169.607
Garantie banen intern	€ 80.736	€ 89.754	€ 101.994	€ 101.994
Garantie banen extern	€ 666.072	€ 897.544	€ 1.060.734	€ 1.223.923
Nieuw beschut	€ 239.118	€ 347.114	€ 417.416	€ 461.354
Totaal	€ 33.155.533	€ 33.504.019	€ 33.749.750	€ 33.956.878

Begroting	2019	2020	2021	2022
Schiedam				
PW	32.770.163	32.770.163	32.770.163	32.770.163
IOAW	2.433.228	2.433.228	2.433.228	2.433.228
IOAZ	162.200	162.200	162.200	162.200
BBZ	-	-	-	-
	35.365.591	35.365.591	35.365.591	35.365.591
Garantie banen intern	90.828	94.478	107.362	107.362
Garantie banen extern	898.188	944.783	1.116.562	1.288.340
Nieuw beschut	249.987	365.383	439.385	485.636
Totaal	36.604.594	36.770.236	37.028.899	37.246.929

Toetsing met BUIG middelen

Begroting inkomensuitkeringen, Maassluis

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	11.558	11.582	11.605	11.605
Primaire begroting 2019	<u>11.155</u>	<u>11.337</u>	<u>11.440</u>	<u>11.528</u>
Mutatie begroting	403	245	165	77
Nader voorlopig BUIG budget 2018	11.794	11.794	11.794	11.794
verschil buig BUIG	639	457	354	266

Begroting inkomensuitkeringen, Vlaardingen

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	34.103	34.157	34.211	34.211
Primaire begroting 2019	<u>33.156</u>	<u>33.504</u>	<u>33.750</u>	<u>33.957</u>
Mutatie begroting	947	653	462	255
Nader voorlopig BUIG budget 2018	34.334	34.334	34.334	34.334
verschil buig BUIG	1.178	829	584	377

Begroting inkomensuitkeringen, Schiedam

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	37.146	37.215	37.285	37.285
Primaire begroting 2019	<u>36.605</u>	<u>36.770</u>	<u>37.029</u>	<u>37.247</u>
Mutatie begroting	541	445	256	38
Nader voorlopig BUIG budget 2018	37.378	37.378	37.378	37.378
verschil buig BUIG	773	608	349	131

Begroting inkomensuitkeringen, MVS gemeenten totaal

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	82.807	82.954	83.101	83.101
Primaire begroting 2019	<u>80.915</u>	<u>81.611</u>	<u>82.219</u>	<u>82.732</u>
Mutatie begroting	1.892	1.343	882	369
Nader voorlopig BUIG budget 2018	83.505	83.505	83.505	83.505
verschil buig BUIG	2.590	1.894	1.287	774

9.3 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Nieuw in het kader van de wijzigingen in het BBV is een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.

Baten en lasten per taakveld	Begroting 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves	-	-3.749	-3.749	-	-3.717	-3.717	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	522	-8.651	-8.129	522	-8.597	-8.075	522	-8.497	-7.975	522	-8.397	-7.875
0.5 Treasury	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	137.275	-200	137.075	137.173	-200	136.973	133.412	-200	133.212	132.508	-200	132.308
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-0	-0
6.3 Inkomensregelingen	3.055	-93.084	-90.029	3.055	-93.746	-90.691	3.055	-94.323	-91.268	3.055	-94.803	-91.748
6.4 Begeleide participatie	6.101	-22.653	-16.552	5.897	-21.297	-15.401	5.759	-20.932	-15.172	5.737	-19.949	-14.212
6.5 Arbeidsparticipatie	6.500	-23.476	-16.976	6.984	-24.433	-17.449	7.225	-24.383	-17.158	7.185	-24.018	-16.833
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-1.640	-1.640	-	-1.640	-1.640	-	-1.640	-1.640	-	-1.640	-1.640
Totaal baten en lasten:	153.453	-153.453	0	153.631	-153.631	0	149.974	-149.974	0	149.008	-149.008	-0

In de notitie verbonden partijen van oktober 2016 heeft de BBV commissie onder andere regels (stellige uitspraken) voorgeschreven voor de verwerking van de bijdragen van de gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling, in zowel de gemeentelijke administratie, als de administratie van de gemeenschappelijke regeling. Dit houdt onder andere in dat de gemeenschappelijke regeling de kosten per taakveld apart verantwoord, waaronder ook de overhead. De gemeenten verantwoorden de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling aan de diverse taakvelden inclusief de overhead.

Onderstaand is daarom een overzicht van de bijdrage per gemeente gegeven, inclusief de toerekening van de overhead. De overhead is toegerekend op basis van de financiële omvang van de taakvelden, exclusief de overhead.

Bijdrage Maassluis per taakveld	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
0.10 Mutaties reserves	-596	-591	-	-
0.4 Overhead	111	120	136	152
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-32	-32	-32	-32
6.3 Inkomensregelingen	-13.725	-13.910	-14.016	-14.108
6.4 Begeleide participatie	-2.829	-2.630	-2.589	-2.428
6.5 Arbeidsparticipatie	-2.914	-2.996	-2.948	-2.894
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-281	-281	-281	-281
Totaal baten en lasten:	-20.264	-20.320	-19.729	-19.592

Bijdrage Vlaardingen per taakveld	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
0.10 Mutaties reserves	-1.456	-1.443	-	-
0.4 Overhead	157	178	216	255
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-78	-78	-78	-78
6.3 Inkomensregelingen	-39.623	-39.977	-40.225	-40.442
6.4 Begeleide participatie	-6.910	-6.425	-6.325	-5.932
6.5 Arbeidsparticipatie	-7.118	-7.320	-7.202	-7.071
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-685	-686	-686	-687
Totaal baten en lasten:	-55.714	-55.751	-54.299	-53.954

Bijdrage Schiedam per taakveld	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
0.10 Mutaties reserves	-1.698	-1.684	-	-
0.4 Overhead	490	514	559	605
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-91	-91	-91	-91
6.3 Inkomensregelingen	-43.430	-43.606	-43.871	-44.104
6.4 Begeleide participatie	-8.062	-7.495	-7.379	-6.921
6.5 Arbeidsparticipatie	-8.737	-8.973	-8.834	-8.682
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-800	-800	-801	-801
Totaal baten en lasten:	-62.328	-62.134	-60.416	-59.994

9.4 Baten en lasten per programma, per economische categorie

Programma / economische categorie	Baten 2019	Lasten 2019	Baten 2020	Lasten 2020	Baten 2021	Lasten 2021	Baten 2022	Lasten 2022
01. Intake en preventie	-	3.716	-	3.716	-	3.716	-	3.716
11 Salarissen en sociale lasten	-	2.118	-	2.118	-	2.118	-	2.118
351 Ingeleend personeel	-	-	-	-	-	-	-	-
38 Overige goederen en diensten	-	1.143	-	1.143	-	1.143	-	1.143
42 subsidies	-	455	-	455	-	455	-	455
02. Inkomensondersteuning	-3.055	91.872	-3.055	91.839	-3.055	91.807	-3.055	91.775
11 Salarissen en sociale lasten	-	3.719	-	3.719	-	3.719	-	3.719
341 Sociale uitkeringen in natura	-	6.564	-	6.532	-	6.500	-	6.468
351 Ingeleend personeel	-	92	-	92	-	92	-	92
38 Overige goederen en diensten	-	466	-	466	-	466	-	466
411 Sociale uitkeringen in geld	-	80.130	-	80.130	-	80.130	-	80.130
412 Verhaal sociale uitkeringen in geld	-2.989	-	-2.989	-	-2.989	-	-2.989	-
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-
51 Rente	-	-	-	-	-	-	-	-
72 Mutatie voorzieningen	-	900	-	900	-	900	-	900
42 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-66	-	-66	-	-66	-	-66	-
03. Werken	-4.954	20.563	-5.438	22.216	-5.680	22.774	-5.640	22.921
11 Salarissen en sociale lasten	-	13.654	-	14.611	-	14.560	-	14.196
351 Ingeleend personeel	-	-	-	-	-	-	-	-
352 uitgeleend personeel	-4.421	-	-4.905	-	-5.147	-	-5.107	-
38 Overige goederen en diensten	-	2.534	-	2.534	-	2.534	-	2.534
42 subsidies	-	3.251	-	3.946	-	4.554	-	5.066
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-89	-	-89	-	-89	-	-89	-
75 Overige verrekeningen	-	1.125	-	1.125	-	1.125	-	1.125
437 Inkomensoverdrachten Europese Unie	-	-	-	-	-	-	-	-
442 Kapitaaloverdracht gemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-
42 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-444	-	-444	-	-444	-	-444	-
04. Participeren	-100	1.446	-100	1.446	-100	1.446	-100	1.446
11 Salarissen en sociale lasten	-	532	-	532	-	532	-	532
38 Overige goederen en diensten	-100	914	-100	914	-100	914	-100	914
05. Werkleerbedrijf	-7.547	23.255	-7.343	21.900	-7.204	21.534	-7.182	20.552
11 Salarissen en sociale lasten	-	20.567	-	18.879	-	18.240	-	17.372
351 Ingeleend personeel	-	1.982	-	2.574	-	3.009	-	3.006

Programma / economische categorie	Baten 2019	Lasten 2019	Baten 2020	Lasten 2020	Baten 2021	Lasten 2021	Baten 2022	Lasten 2022
38 Overige goederen en diensten	-5.952	1.543	-5.748	1.597	-5.610	1.620	-5.588	1.617
42 subsidies	-	-1.001	-	-1.272	-	-1.447	-	-1.555
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-386	-	-386	-	-386	-	-386	-
73 Afschrijvingen	-	79	-	38	-	28	-	28
75 Overige verrekeningen	-1.209	84	-1.209	84	-1.209	84	-1.209	84
10. Overhead	-522	9.931	-522	9.931	-522	9.931	-522	9.931
11 Salarissen en sociale lasten	-	8.599	-	8.599	-	8.599	-	8.599
351 Ingeleend personeel	-	72	-	72	-	72	-	72
38 Overige goederen en diensten	-	1.261	-	1.261	-	1.261	-	1.261
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-522	-	-522	-	-522	-	-522	-
71 Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-
75 Overige verrekeningen	-	-	-	-	-	-	-	-
42 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Vennootschapsbelasting	-	0	-	0	-	0	-	0
PM	-	0	-	0	-	0	-	0
12. Onvoorzien	-	200	-	200	-	200	-	200
38 Overige goederen en diensten	-	200	-	200	-	200	-	200
06. Dekkingsmiddelen	-137.275	3.749	-137.173	3.717	-133.412	-	-132.508	-
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-56.359	-	-55.562	-	-51.193	-	-49.777	-
51 Rente	-	-	-	-	-	-	-	-
71 Mutaties reserves	-	3.749	-	3.717	-	-	-	-
I 42205 Gemeentelijke bijdrage, inkomensvoorziening	-80.916	-	-81.611	-	-82.219	-	-82.731	-
13. Taakstelling	-	-1.280	-	-1.334	-	-1.434	-	-1.534
11 Salarissen en sociale lasten	-	-1.280	-	-1.334	-	-1.434	-	-1.534
Eindtotaal	-153.453	153.453	-153.631	153.631	-149.974	149.974	-149.008	149.008

9.5 Begrippenlijst

(arbeidsmatige) dagbesteding

Arbeidsmatige dagbesteding is een vorm van werken met veel begeleiding. Arbeidsmatige dagbesteding biedt structuur en invulling van de dag. Er is geen werkdruk en er zijn geen deadlines.

Banenbeurs

Deze beurs wordt georganiseerd voor cliënten waarvan wij verwachten dat zij op korte termijn een baan zullen vinden. Op de banenbeurs staan werkgevers en uitzendbureaus en trajectaanbieders waarmee Stroomopwaarts samenwerkt. Zij bieden banen en trajecten aan waarvoor ze geschikte uitkeringsgerechtigden zoeken.

Beschut werk

Bij beschut werk gaat het om mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanig hoge mate van (structurele) begeleiding of aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat niet van een werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt, ook niet met extra voorzieningen van gemeente of UWV.

Garantiebaan

In het sociaal akkoord is afgesproken, dat overheid en bedrijfsleven vóór 2025 samen 125.000 extra banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Dit zijn de zogenoemde garantiebanen. Hierbij nemen bedrijven 100.000 banen voor hun rekening.

Kwetsbare medemens

Mensen die (tijdelijk) niet in staat zijn de regie over hun eigen leven te voeren.

Job ready

Een kandidaat, die klaar is om de arbeidsmarkt op te gaan, is job ready. Hiervoor kan training en opleiding nodig zijn, of hulp bij het opstellen van een CV en het aanleren van sollicitatietechniek. De aanpak om iemand Job ready te krijgen, is voor iedere kandidaat anders.

Participatie

Participatie staat voor meedoen aan het maatschappelijke leven. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om meedoen aan sport, onderwijs, vrijwilligerswerk of betaalde arbeid.

Participatiebeurs

Deze beurs wordt georganiseerd voor cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Op de participatiebeurs staan trajectaanbieders en maatschappelijke organisaties bij elkaar. Zij bieden trajecten aan waarvoor ze geschikte uitkeringsgerechtigden zoeken.

Preventiequote

Het percentage mensen dat zich bij Stroomopwaarts meldt voor een uitkering maar hier door preventie geen gebruik van hoeft te maken, ten opzichte van het totaal aantal mensen dat zich bij Stroomopwaarts meldt voor een uitkering.

Producten

Instrumenten die ingezet worden om beleid uit te voeren.

Product marktcombinatie (PMC)

Een product marktcombinatie is een unieke combinatie van een product voor een specifieke groep klanten.

Re-integratie

Re-integratie betekent dat mensen weer aan het werk gaan. Mensen met een bijstandsuitkering en gedeeltelijk arbeidsgeschikten vinden vaak moeilijk werk. De overheid helpt hen daarbij.

Schuldhelpverleningstraject

Schuldhelpverlening is het ondersteunen bij het vinden van een oplossing gericht op de aflossing van schulden en aandacht voor de omstandigheden waardoor deze zijn ontstaan. Er zijn twee soorten trajecten: het minnelijke schuldhelpverleningstraject en het wettelijke schuldhelpverleningstraject. Het minnelijke traject kan bestaan uit schuldbemiddeling of schuldsanering. Het wettelijke traject kan leiden

tot een persoonlijk faillissement en/of een traject in het kader van de Wet Sanering Natuurlijke Personen.

Sociale ondernemingen

Een onderneming die zich richt op zowel bedrijfseconomische continuïteit en/of winstgevendheid als op het creëren van plekken voor arbeidsmatige dagbesteding en/ of werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Statushouders

Statushouders zijn vluchtelingen met een (tijdelijke) verblijfsvergunning. De gemeenten krijgen van de Rijksoverheid de opdracht om statushouders te huisvesten.

Toegevoegde waarde

De bijdrage die een werknemer levert (toevoegt) aan een product/PMC

Werkleerbedrijf

Het Werkleerbedrijf is de unit binnen Stroomopwaarts die verantwoordelijk is voor de drie voormalig SW-bedrijven Dukdalf, TBV en BGS.

Werkleertraject

Een traject waarin de kandidaat zichzelf door middel van training en het opdoen van werkervaring in het Werkleerbedrijf ontwikkelt. Doel is om de kandidaat aan het einde van het traject job ready te hebben.

Werkstap

Met het instrument werkstap brengen wij het vakmanschap en de arbeidsmogelijkheden van uitkeringsgerechtigden in kaart.